АЖОЙИБ ЯКУНЛАР, УЛКАН РЕЖАЛАР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чиқиши № 302 (12.956)
31 ДЕКАБРЬ 1964 ЙИЛ ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Янги йил совғалари

1964 йилда газ саноати тез суръатлар билан ривожланди, деб маълум қилишди ТАСС мухбирига СССР Халқ хўжалиги кенгашида. Пландан ташқари 700 миллион кубометрдан ортиқ зангори ёқилғи чиқарилди.

Ҳозир 250 дан ортиқ газ манбаларининг борлиги маълум. Шуларнинг кўпчилиги етти йиллик бошлангандан кейин топилди. Янги йил арафасида геологлар Тюмень областидаги Ямал ярим оролидан яна бир истиқболли манбани топишди.

Бир неча газ қувури ишга туширилди. Шулардан энг каттаси — Бухоро — Урал магистралининг биринчи навбатидир. Ҳозир зангори ёқилғи трассалари чўзилган масофа 36 минг километрдан ошади...

1965 йилда 128 миллиард кубометрдан ортиқ газ чиқариш мўлжалланган. Бу — етти йиллик бошларида чиқарилганидан 4,5 баравардан зиёд кўпдир.

* * *

1964 йилда нефть саноатида қандай муҳим воқеалар содир бўлди? Унинг келгуси йилги планлари қандай? СССР Халқ хўжалиги кенгаши Нефть ва газ саноати бошқармасининг бошлиғи ўртоқ П. П. Галонский ТАСС мухбирининг ана шу саволларига жавоб берди.

Бу йил «қора олтин» чиқариш етти йиллик бошларидагига нисбатан икки баравар кўпайди. Пландан ташқари 1,3 миллион тонна нефть берилди. Татаристон, Бошқирдистон, Озарбайжон, Украина ва мамлакатнинг бошқа районларидаги нефтчилар яхши ишлашди.

«Қора олтин» оқизиладиган халқаро «Дўстлик» магистралининг бошидан-охиригача ишга туширилганлиги — тамом бўлиб бораётган йилдаги энг ажойиб воқеадир, албатта. Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша ва Чехословакия корхоналари Совет нефтини олиб турибди. Ҳозирги вақтда ҳамма нефть қувурларининг узунлиги 26 минг километрдан ошади.

Совет Иттифоқи суюқ ёқилғи чиқариш соҳасида жаҳонда иккинчи ўринда турибди. Нефть чиқаришни кўпайтириш соҳасида эса СССР АҚШдан анча олдинга ўтиб кетди.

1965 йилда 242 миллион тонна нефть чиқариш мўлжалланмоқда.

* * *

Узбекистон давлат савдоси ходимлари чакана товар обороти давлат планини муддатидан олдин бажардилар. Гўшт ва колбаса маҳсулотлари, балиқ, мол ёғи ва ўсимлик мойи, қанд-шакар ва кондитер маҳсулотлар, ип газлама, жун газлама ва шойи газлама, кийим-кечак ва трикотаж буюмлар, пайпоқ, чарм пойафзал, холодильниклар, кир ювиш машиналари, радиоприёмник ва радиолалар, велосипед ва мопедлар, мотоцикллар, мотороллерлар ва халқ истеъмол қиладиган бошқа товарлар аҳолига 1963 йилдагидан анча кўп сотилди. (УзТАГ).

ЙИЛНОМАМИЗ ТАРОНАСИ

БУГУН 1964 йил календарининг сўнгги варағини йиртамиз. Эртага шонли йилномамизнинг яна бир янги саҳифаси очилади. Шундай ҳаяжонли дамларда босиб ўтган йўлимизга назар ташлар эканмиз, қалбимиз фахр ва ғурур билан тўлиб-тошади: шу ўтган биргина йилимизнинг ўзи нақадар сермазмун, серфайз ва гўзал! Мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдек олижаноб ишда яна бир қадам олға ташладик. Экономиканинг барча соҳаларида, фан ва маданиятни тараққий эттиришда янги зафарлар қучдик. Ҳаётимиз янада гўзал, турмушимиз тобора фаровон бўлмоқда.

Бугун янги йил либосини киядтган кўчаларимиздаги бахтиёр кишиларга боқинг. Лабларимиздаги кулги, чеҳрамиздаги табассум, кўзларимиздаги қувонч шу гулгун ҳаётимиздан чексиз мамнунлигимизнинг ифодаси эмасми? Узбек диёрида бу шодиёнанинг айниқса ниҳояси йўқ, зотан ўтган йил биз учун ғоят катта ғалабаларга тўлиқ йил, республика қирқ йил ичида босиб ўтган шонли йўлни прогрессив инсоният олдида намойиш этиб, социализмнинг афзаллигини, унинг куч-қудратини яна бир карра кўз-кўз қилган қутлуғ йил бўлди.

Республика саноатининг ходимлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш планини, меҳнат унумдорлигини ошириш планини ҳамда маҳсулотнинг таннархини камайтириш юзасидан берилган топшириқни ортиғи билан бажардилар. Химия, металлургия, газ ва машинасозлик саноати айниқса тез суръатлар билан ривожланди. Республика енгил ва озиқ-овқат саноати катта тараққиёт йўлини босиб ўтди. Электр энергияси ҳосил қилиш, пўлат, прокат, синтетик смола, пластмасса, тиниқ нефть маҳсулотлари ишлаб чиқариш, кўмир қазиб олиш ва баъзи бошқа оғир саноат буюмларини тайёрлаш суръати олдинги йиллардагидан анча ошди.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари йилни ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичлар билан тугалламоқдалар. Улар давлатга пахта сотиш юзасидан йиллик планни ҳам, социалистик мажбуриятни ҳам адо этиб, Ватан, эл олдидаги интернационал бурчларини шараф билан бажардилар. Республика давлатга дон, қоракўл тери, пилла, луб экинлари, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш йиллик планларини ҳам муддатидан илгари бажариб, коммунизмнинг мустаҳкам моддий-техника базасини яратиш соҳасида олиб борилаётган ишда муносиб ҳисса қўшдилар. Республика экономикасининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда, маданий қурилишда, меҳнаткашлар моддий фаровонлигини юксалтиришда эришилган муваффақиятларимиз ҳам жуда улкан. Бу — ғолиб совет кишиси ижодий ва қайноқ меҳнатининг самарасидир. Бу — янги инсонни, коммунизмнинг чинакам қурувчиларини юксак онглилик руҳида тарбиялаш соҳасида олиб борилаётган идеология ишимиз ҳаётийлиги ва таъсирчанлигининг ёрқин ифодасидир, зотан моддий бойликларни тобора кўпайтиришдаги муваффақиятларимиз бу соҳада олиб бораётган ишимизнинг мезонидир. Шунинг учун бугун республикадаги ҳар бир меҳнат аҳли: «Шонли 1964 йилни якунлашда менинг ҳам улкан ҳиссам бор» дейишга тамомила ҳақлидир. Бироқ, шу билан бирга олға интилишларга оз бўлса ҳам акс таъсир кўрсатган, меҳнат кўрсаткичлари билан кўпчиликни мамнун эта олмаган корхона, колхоз, совхоз ва ташкилотлар ҳам борки, булар ҳақида шу улуғ айём арафасида тўхталиб ўтмоқ ўринлидир.

Республика бинокорлари ўз зиммаларидаги вазифани бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Бироқ бу йилга мўлжалланган кўпгина қишлоқ хўжалик объектлари, мактаб, касалхоналар, маиший хизмат кўрсатадиган комбинатлар, савдо корхоналарини ўз вақтида ишга тушириш соҳасида маълум даражада хўжасизликка йўл қўйилди. Бу — қурилиш ташкилотларидаги ишлар қониқарсиз уюштирилганлигининг натижасидир.

Узбекистонда деҳқончиликнинг асосий соҳалари бўйича топшириқлар ортиғи билан бажарилганига қарамай, чорвачилик жиддий оқсаётганини унутмаслигимиз керак. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш планларининг йил сайин бажарилмай қолинаётганлигига Самарқанд, Сурхондарё, Хоразм, Андижон областларида ва Қорақалпоғистон АССРда чорвачиликни ривожлантиришга етарли эътибор берилмаётгани ва қишловга пухта ҳозирлик кўрилмаётгани ҳам кўп жиҳатдан таъсир кўрсатмоқда.

Меҳнаткашларни сабзавот-полиз маҳсулотлари билан таъминлашда ҳам нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Бу ишда Бухоро, Андижон ва Сирдарё областлари анча сусткашлик қилдилар.

Совет кишисининг турмуш даражасини муттасил яхшилаш, ҳаётимизнинг янада фаровон бўлиши учун кураш шонли Коммунистик партиямиз сиёсатининг бош йўлидир. Ҳамма нарса совет кишиси, унинг роҳат-фароғатда ҳаёт кечиришига қаратилмоқда. Бепоён чўл-биёбонларга сув чиқариш учун қазилаётган каналлар ҳам, коммунизмнинг бошқа гигант қурилишлари ҳам мамлакатда халқимиз кенг истеъмол қиладиган аъло маҳсулотларни кўпроқ етказиб беришга замин яратишга қаратилгандир. Республика саноат корхоналари, айниқса кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқараётган корхоналар маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини арзонлаштириш учун бутун ички резервлардан тўла ва унумли фойдаланмоқлари керак, токи халқимиз фақат аъло сифатли ва арзон маҳсулот билан тўла таъминлансин.

Биз капиталистик дунё билан рақобат қилиб келмоқдамиз. Ҳар бир муваффақиятимиз чириб ўлимга маҳкум этилган капитал дунёсини ларзага солмоқда. Бу мамлакатлардаги миллион-миллион меҳнат аҳлининг нигоҳи, умид кўзи бизга, жаҳон социалистик системасига қаратилгандир. Бинобарин, меҳнатимизнинг улкан самаралари билан социализм муваффақиятларини тобора кўпайтиравурайлик, ер юзида тинчлик ва тараққиёт тантанаси учун муносиб ҳисса қўшайлик.

Социализм ғалаба қозонган мамлакатнинг бутун дунёга таъсир кўрсатишининг бирдан-бир йўли шахсан намуна кўрсатиш, хўжаликни бошқаришда ибрат бўлишдан иборатдир. Бу ғоят синалган, тўғри йўл эканлигини ҳаётнинг ўзи яққол кўрсатиб турибди. Шуни айтиш кифояки, капиталистик мамлакатларда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш урушдан олдинги даврдагига нисбатан 2,9, социализм мамлакатларида эса 8 баравар ошди. Капиталистик ва социалистик тараққиёт суръатлари ана шундай. Ер юзидаги барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари бунда социализмнинг ғоят катта афзаллигини кўриб турибдилар ва улар халқ ҳокимиятни ўз қўлига олгач, қандай жаҳоншумул ғалабаларни қўлга киритишга қодир эканлигига тўла амин бўлмоқдалар. Бугун социализм мамлакатларидаги ўсиш суръати капитал бандаларини чиндан ҳам саросимага солиб қўймоқда.

Жонажон Коммунистик партия бизни ҳамиша қўлга киритилган муваффақиятларни муттасил кўпайтириб боришга, ишдаги катта-кичик нуқсонларга муросасиз бўлишга ва ютуқлар олдида сира эсанкирамасликка ўргатиб келмоқда.

Утган қутлуғ йилимизда қўлга киритган ютуқларимиз кўпаяверсин, янги йил янги бахт-саодат келтирсин. Фидокорона меҳнатимиз билан янги йилда ҳам хонадонларимизни ҳамиша мунаввар этайлик. Ватан қудратига-қудрат қўшайлик, азиз ватандошлар. Янги 1965 йил ҳам янги ғалабалар йили бўлсин. Утган ғолиб йилимизнинг зафар тароналари етти йилликнинг охирги — ҳал қилувчи йилида ҳам баралла янграйверсин, зафар бизга ёр бўлсин.

Янги йил арафасида Тошкент оқшоми нақадар файзли! Сиз бу суратда шаҳримиздаги 1-пойафзал фабрикасининг ишчи ва инженер-техник ходимларидан бир гуруҳини — М. Қосимжонова, М. Дадажонов, С. Раҳимов, Қ. Ҳакимов, Т. Красичкова, А. Файзиев ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ОЗАРБАЙЖОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Озарбайжон пахтакорларини, барча меҳнаткашларини катта ғалаба билан — пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги билан қизғин қутладилар. Республика колхозлари ва совхозлари тайёрлаш пунктларига 340 минг тонна — ўтган йилдагига қараганда 67 минг тонна кўп пахта топширдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети, Озарбайжоннинг қишлоқ хўжалик ходимлари ва барча меҳнаткашлари келгуси йилдаги қишлоқ хўжалик ишларига муваффақиятли тайёрланадилар, пахта, дон, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни анча кўпайтирмоқ учун мавжуд имкониятлардан яхшироқ фойдаланадилар, деб қатъий ишонч билдирдилар.

Озарбайжон пахтакорлари КПСС Марказий Комитетига ва СССР Министрлар Советига рапорт юбориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтирмоқ учун куч ва ғайратимизни аямаймиз, партия XXII съездининг тарихий қарорларини амалга оширмоқ учун бундан буён ҳам ҳормай-толмай кураша берамиз, деб таъкидладилар. (ТАСС).

СССР НИНГ ЦЕЙЛОН ХАЛҚИГА ЁРДАМИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Цейлон бош министри Сиримаво Р. Д. Бандаранаикега қуйидаги мазмунда телеграмма юборди: «22 декабрдан 23 декабрга ўтар кечаси Цейлоннинг шимолий ва шарқий районларида довул кўтарилиб, оғир табиий офат юз берганлигини билиб ғоят ачиндик. Мамлакатингиз бошига тушган бахтсизлик муносабати билан Совет Иттифоқи халқи ва ҳукумати номидан Сизга ва Цейлон халқига чин кўнгилдан ҳамдардлик изҳор қиламиз.

Совет ҳукумати зарар кўрган аҳолига ёрдам бериш учун Сизнинг ихтиёрингизга бинокорлик материаллари, дори-дармон ва озиқ-овқат юбориш тўғрисида қарор қабул қилди.

Табиий офатдан зарар кўрган оилаларга бизнинг таъзияларимизни етказмоғингизни сўраймиз».

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИДАН ҚАЙТИБ КЕЛДИ

МОСКВА. (ТАСС). СССР Олий Советининг делегацияси Қоҳирадан 29 декабрда Москвага қайтиб келди. СССР Олий Советининг депутати, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоси А. Н. Шелепин бошчилигидаги бу делегация Бирлашган Араб Республикаси Миллат мажлисининг таклифига биноан, Бирлашган Араб Республикасига жавоб визити билан меҳмон бўлиб борган эди.

МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИ ХОДИМЛАРИ 1965 ЙИЛНИ БОШЛАДИЛАР

Узбекистон матлубот кооперацияси ходимлари товар обороти йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Республика қишлоқларининг аҳолисига 1339,6 миллион сўмлик, яъни бутун 1963 йилдагидан 140 миллион сўмлик кўп ҳар хил саноат ва озиқ-овқат моллари сотилди.

Умумий овқатланиш корхоналарининг коллективлари оборот планларини, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш, нон ёпиш планларини ошириб бажардилар.

Республика матлубот кооперациясининг ходимлари 1965 йил бошлангунча қишлоқ меҳнаткашларига яна 10 миллион сўмлик ҳар хил моллар сотишга аҳд қилиб қўйдилар. (УзТАГ).

КАТТА ФАРҒОНА КАНАЛИДА ТАНТАНА

Чорак аср муқаддам бош иншоотнинг дарвозалари илк марта очилиб, Норин ва Қора дарёнинг суви Катта Фарғона каналидан шарқираб оқа бошлаган эди. 1940 йил арафасида об-ҳаёт Тожикистон чегараларига етиб борди.

Халқ томонидан мисли кўрилмаган қисқа муддатда — қирқ беш кун ичида бунёдга келтирилган Узбекистоннинг азим сув йўли ўзининг ажойиб тарихини ана шундай бошлади.

...Қурилишнинг собиқ қатнашчиси, Катта Фарғона канали бошқармаси ва канални ишлатиш бўлимининг ҳозирги бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган ирригатор Бузрукхўжа Усмонхўжаев Катта Фарғона каналининг йигирма беш йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда чорак аср муқаддам халқимиз томонидан кўрсатилган қаҳрамонона шижоаткорликнинг ана шу тўлқинлантирувчи дамларини эслатиб ўтди.

Бу тантанада афсонавий қурилишнинг ветеран қатнашчиларидан Михаил Иванович Кузьмин, пенсионер мироблардан Абдулла Уролов, Жўрабой Тошбоев, Робия Бекматовалар билан Катта Фарғона каналини ишлатиб келаётган ходимларнинг ёш авлоди — Тожиддин Ҳакимов, асосий бошқариш пультининг диспетчерлари Ольга Миронова, Клавдия Шаркова ва бошқалар учрашдилар.

Катта Фарғона канали қайтадан яшариб, янги куч тўпламоқда, натижада канал тез орада секунд сайин уч юз куб метрдан зиёд сув ўтказиш қобилиятига эга бўлади.

Азамат канал трассасида ишлар яна қизғин тус олди. Чап соҳилдаги параллель канал кавланмоқда, Учқўрғонда кучли узел барпо этилмоқда. Бу узел Норин дарёсидан йил бўйи муттасил сув олиб туришни таъминлайди.

Бу тадбирларнинг ҳаммаси каналнинг қувватини янада ошириб юборади. Катта Фарғона канали реконструкция қилиниши натижасида Марказий Фарғонадаги суғориладиган ерлар майдони юз минг гектар кўпаяди.

Андижон область ижроия комитети раисининг ўринбосари Ҳ. Холхонов, Фарғона область партия комитетининг секретари Х. Зокиров, республика сув хўжалиги министрининг ўринбосари М. Буреш Катта Фарғона канали қурувчиларини ва канални ишлатувчи ходимларни юбилей билан чин юракдан табрикладилар. Ветеранлардан П. Чуров, У. Раҳимов, республикада хизмат кўрсатган ирригатор Қосимжон Юсупов канални қуриш вақтидаги унутилмас кунларни эсга олдилар.

Катта Фарғона канали қурувчилари ва канални ишлатувчи ходимлардан катта бир группаси Катта Фарғона канали бошқармаси ва канални ишлатиш бўлимининг фахрий ёрлиқлари ҳамда қимматли совғалар билан мукофотланди.

Катта Фарғона канали ўзининг 26-мавсумини бошлади. (УзТАГ).

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ КЕНГАШИНИ ҚАЙТА ТИКЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўрта Осиё иқтисодий райони Халқ хўжалиги кенгаши тугатилганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши қайта тиклансин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 30 декабрь.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:
Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги тузилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 30 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

«Ўзбекистон коммунисти» журналининг редактори Степан Семенович **Черник** Ўзбекистон партия-совет матбуотини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва 70 ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

КУБА ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

Совет жамоатчилигининг намояндалари Куба революцияси ғалабасининг 6 йиллигини 29 декабрда Кремль театрида тантанали йиғилиш ўтказиш билан нишонладилар.

Йиғилиш президиумида — Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, Ю. В. Андропов ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ю. И. Палецкис, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Я. В. Пейве, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари, Совет — Куба дўстлиги жамиятининг президенти космонавт учувчи Ю. А. Гагарин ва бошқа ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Йиғилишни КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Н. А. Кузнецов очди. КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов доклад қилди. Куба революциясининг ғалабасини, деди Ю. В. Андропов, Куба халқи билан бирга бутун прогрессив инсоният, Кубанинг Совет Иттифоқидаги кўп миллионлаб дўстлари ҳам нишонламоқда. Бу ғалаба байрами шунинг учун ҳам барча меҳнаткашларга азиз ва қадрли байрамдирки, кубаликларнинг буюк революцион шижоати эксплуатацияни ва зулмни емириш учун, социализм ва коммунизм тантанаси учун курашда янги ажойиб саҳифа очди. Куба революцияси ва унинг ғалабаси мустамлакачиларга ва помешчикларга, капиталистларга ва чет эл монополияларига қарши халқ кўп асрлардан бери олиб бораётган курашнинг қонуниятли давоми бўлди. Миллий-озодлик ҳаракатининг энг яхши традицияларини, эксплуатация оламига қарши халқда бўлган қаҳр ва ғазабни, халқнинг ўз кучига, меҳнаткашларнинг интернационал қувватлаш кучига бўлган ишончини бу революция ўзида гавдалантирди.

Куба социалистик революцияси яратувчилик кучларини қўзғатаётганлигини, халқнинг ижодий кучларини ривожлантираётганлигини, экономикани юксалтираётганлигини ҳаммага яққол кўрсатиб турибди. Ҳозирги Куба шундай давлат бўлиб қолдики, унда ҳар бир меҳнаткаш ўзини том маъноси билан мамлакатнинг хўжайини деб ҳис қилмоқда.

Биринчи иморатсозлик комбинатининг монтажчиси коммунистик меҳнат зарбдори И. И. Логачев ва Москванинг Фрунзе районидаги 25-мактаб ўқитувчиси М. Л. Хмельницкая сўзга чиқиб, совет кишиларининг Куба меҳнаткашларига бўлган қардошларча хайрихоҳлик ва бениҳоя ҳурмат ҳисларини изҳор қилдилар.

Кубанинг СССРдаги элчиси Карлос Оливарес Санчес кечада катта нутқ сўзлади. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

КОМПОЗИТОР Д. Б. КАБАЛЕВСКИЙНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Композитор Дмитрий Борисович **Кабалевский** совет музика санъати соҳасидаги катта хизматлари учун ва олтмиш ёшга тўлганлиги муносабати билан **Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. МИКОЯН.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ

Москва, Кремль,
1964 йил 29 декабрь.

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Нефть ва газ саноати ходимлари нефть чиқариш, газ ҳосил қилиш ва ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Мамлакат ўтган йилдагига қараганда 17 миллион тонна кўп нефть, 19 миллиард кубометр газ олади.

●

Рангли металлургия корхоналарининг ходимлари мис, алюминий, қўрғошин, рух ва рангли металларнинг бошқа бир қанча муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган йиллик планни муддатидан олдин бажардилар.

●

Енгил саноат корхоналари ҳамда маданий-маиший буюмлар ва рўзғор ашёлари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг коллективлари аҳолининг халқ истеъмоли товарларига бўлган ва ўсиб бораётган талабларини яхшироқ қондириш учун курашиб, маҳсулотнинг кўпгина турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган йиллик планни муддатидан илгари бажариб қўйдилар.

Зиғир толасидан газлама ишлаб чиқариш плани 19 декабрда, ички ва устки трикотаж, шунингдек чарм пойафзал ишлаб чиқариш плани 26 декабрда, ип-газлама ва шойи газлама тўқиб чиқариш плани 29 декабрда адо этилди. Телевизорлар ишлаб чиқариш плани 19 декабрда, кир ювиш машиналари, мотоцикллар, мотороллерлар, мотовелосипедлар ва мопедлар ишлаб чиқариш плани 26 декабрда бажарилди.

Андижон пахтачилик институтининг физика лабораториясида тажриба ишлари мунтазам олиб борилади. Суратда: иккинчи курс студентларидан (ўнгдан) С. Исмоилов ва А. Абдураҳмонов ўртоқлар физикадан машғулот ўтказмоқдалар.

С. Безносов фотоси.

Солдат МАКТУБЛАРИ

ҚАНОТЛИ ОРЗУЛАР

Зафарли 1964 йил тугаланяпти. Бу қутлуғ йил сенинг ҳаётингда қандай из қолдирди, ўтган умрингдан миннатдормисан? Етти йилликнинг олтинчи йилида сен учун энг қувончли қандай воқеалар юз берди? Янги йил бўсағасида нималарни орзу қиляпсан?!

Редакциямизга келаётган солдат мактубларининг аксариятида хат авторлари ана шу саволларга ўзларича жавоб беришга интилганлар.

— Халқимизнинг қувончи — менинг қувончим, — деб ёзибди ўз мактубида гвардиячи авиатор, ефрейтор Б. Бобожонов, — 1964 йилда ўзбек халқи ҳаётида жуда кўп қувончли воқеалар содир бўлди. Қуёшли республикамнинг тўйи бўлди. Биз, солдатлар ҳам бутун ўзбекистонликлар каби тўйга тўёна тайёрладик. Бундан буён ҳам ҳарбий техникани қунт билан ўрганамиз, совет халқининг ижодий меҳнатини хушёр қўриқлаймиз.

Оддий солдатлардан С. Абдилқосимов, П. Юсупов, М. Қодиров, М. Машрапов, Т. Аҳмедов, Т. Мансуров ўртоқлар ёзган мактубларда ҳам юбилей йилида Ўзбекистон меҳнаткашлари эришган ютуқлар мадҳ этилади.

— Беҳад хурсандмиз. Бу шодлигимизнинг асл сабабчиси ўлкамиз шуҳратини оламга ёйган азиз пахтакорлардир! — Солдат М. Салоевнинг мактуби ана шундай юрак сатрлари билан бошланади.— Биз ҳарбий хизматда пахтакорлардек фидокор, меҳнатсевар бўлиш учун астойдил курашмоқдамиз.

Солдатлардан Н. Боймуродов, И. Қаюмов, Р. Сафаров, А. Расулов, М. Турсунов, Ҳ. Мирзажонов, Т. Давронов, А. Исмоилов ўртоқлар эса ўз мактубларида Ўзбекистон меҳнаткашларига янги йилда янги муваффақиятлар тилаганлар.

— Мен узоқда ҳарбий хизматни адо этаётган бўлсам ҳам севимли республикамни хаёлан ҳар кун, ҳар соат кезиб юрибман. Пахтазорлар кенгаймоқда, қурилишлар қанот кермоқда, қудратли саноат яшнамоқда — бутун Ўзбекистон экономикаси юксалмоқда. Булар қувончимга қувонч қўшмоқда.

Бу сатрларни ҳарбий хизматни аъло даражада ўтаётган солдат З. Бухоров мактубида ўқийсиз. Н.қисмларда хизмат қилишаётган Р. Полвонов, Х. Донаев, С. Жуматов, Р. Раззоқов, К. Собиров, У. Раҳматов ўртоқларининг мактублари ҳам ана шунга ҳамоҳанг жаранглайди.

— 1964 йил мен ва дўстларимнинг ҳаётида унутилмас из қолдирди, — деб ёзади Э. Юрсунов,— биз ҳарбий хизмат ҳаёт мактабида бир неча касбни эгалладик. Мен — қурувчи, дўстларим Ҳ. Акбаров — бетончи, Ю. Норматов — ғишт терувчи, Т. Мамаюсупов — дурадгор.

Сержант А. В. Ливинскийнинг мактуби ҳам диққатга сазовор:

— Ҳарбий хизматни ўташ мобайнида ҳар бир йигит кўп нарса орттириши мумкин, — деб ёзади у. — Бу ерда мен орттирган нарсалардан энг қимматлиси, энг мўътабари ажойиб дўстларимдир. Ўзбекистонлик матрослардан Т. Матмусаев, С. Тойлоқов жанговар топшириқларни бажаришда ҳаммага намуна кўрсатишяпти.

Солдатлардан А. Абдулахатов, А. Жуманиёзов, С. Жуманов ўртоқлар энг яхши хис-туйғуларини қаламга олганлар.

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Қудрат булоғи

Коммунистик жамият қурилиши кенг авж олган ҳозирги даврда маҳаллий Советларнинг роли беқиёс ўсиб бормоқда. Халқнинг жуда кенг ташкилоти ва халқ бирлигининг тимсоли бўлган маҳаллий Советлар фаолиятида меҳнаткаш омма кенг кўламда ва бевосита иштирок этмоқда. Буни бизнинг районимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Совет демократияси берган одил ҳуқуқлар туфайли Советлар ўз депутатлари ва кенг жамоатчиликка таяниб ўз таъсирини тобора кучайтирмоқда, ташкилотчилик функцияларини кенгайтирмоқда. Ҳаётимизнинг маҳаллий Советлар аралашмаган бирор соҳаси йўқ.

Сирдарё улуғ Ленин декрети билан ўзлаштирилган Мирзачўл ерларида ташкил топган, экономикаси, ишлаб чиқариш кучлари, маданияти тўхтовсиз ривожланаётган интернационал райондир. Бу ерда 30 дан ошиқ турли миллат кишиларидан иборат 100 мингга яқин аҳоли яшайди. Улар бир оила фарзандидек Ватан омборини бойликка тўлдириб, катта майдонда «оқ олтин» дурдоналари етиштирмоқдалар. Колхоз ва совхозларнинг хўжаликлари йил сайин иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланиб бормоқда.

Посёлкалар ва колхоз қишлоқлари шаҳар қиёфасини олмоқда. Кейинги йилларда кўпчилик хўжаликлар давлат энергетика системасига ўтказилди, асфальт йўллар қурилди.

Кейинги икки йил ичида 800 дан кўпроқ колхозчи янги уйларга кўчиб кирди. Касалхона, туғруқхона, мактаб-интернатлар меҳнаткашлар хизматида.

Район Совети ўз ишида кенг халқ оммасига таянмоқда. Ҳозир бизда маҳаллий Советларнинг 976 депутати бор. Район, қишлоқ ҳамда посёлка Советларида 121 доимий комиссия ишламоқда. Ҳозирги кунда турли соҳалар бўйича 505 жамоатчилик ташкилоти бўлиб, уларнинг ишига қатнашаётган активларнинг сони 3450 кишига етди. Кейинги вақтларда район ижроия комитетидаги штатсиз бўлимлар иши ҳам жонланиб кетди. Масалан, ҳозир савдо, саноат қурилиши, милиция каби штатсиз бўлимлар яхши ишламоқда.

Депутатларимизнинг халқ билан яқиндан мустаҳкам алоқа ўрнатаётганлиги ва энг муҳими кенг меҳнаткашларнинг Совет ишида бевосита иштироки туфайли район Советининг доимий комиссиялари ишининг мазмуни ва формаси тубдан яхшиланди. Масалан, халқ маорифи доимий комиссиясига депутат Татьяна Павловна Зимина раҳбарлик қилмоқда. Бу камтар, ишчан ўқитувчи-аёл ўз аъзолари билан партия, совет ташкилотларига, мактаб коллективларига катта ёрдам кўрсатмоқда. Татьяна Павловнанинг шахсан ўзи мактабларга, улардаги ота-оналар комитетларига, маҳаллаларга тез-тез бориб суҳбатлар ўтказмоқда. Ўтган йили районда болалар музика мактаби ташкил қилинди. Унинг ишларини уюштиришда маориф доимий комиссиясининг роли катта бўлди. Бу йилги ўқув йилига тайёргарлик кўришда ҳам комиссия бизга яқиндан ёрдам берди. Мактаб ёшидаги болаларни рўйхатга олиш намунали ўтказилди. Натижада биронта бола мактабга тортилмасдан қолмади. Ўтган давр ичида бу комиссия район Совети сессиясига ва райижроком мажлисларига ўндан ортиқ муҳим масалани муҳокамага қўйди.

Қишлоқ хўжалик доимий комиссиясининг ишлари ҳам дуруст бормоқда. Комиссия район колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалик машиналарининг сақланишини мунтазам кузатиб бормоқда. Яқинда бу комиссия аъзолари механизатор-мутахассислар ёрдами билан райондаги барча хўжаликларда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қишлоқ хўжалик машиналарини сақлашда жавобгарликни ошириш ҳақидаги фармони қандай бажарилаётганлигини текшириб чиқдилар. Текшириш якуни шу йил 12 декабрда бўлиб ўтган район Советининг X сессиясида муҳокама қилинди. Бир қатор хўжаликларда, чунончи «Ленинград», «Правда» ва Куйбишев номли колхозларда қишлоқ хўжалик машиналари намунали сақланаётганлиги, айниқса теримдан кейин пахта териш машиналари тартибга солиниб, мойланиб, усти ёпиқ биноларда сақланаётганлиги ва пахта териш машиналарини ремонт қилиш ишлари ҳозирдан бошланганлиги қайд қилинди. Шу билан бирга айрим жойларда, айниқса «Победа», «Қизил Октябрь» колхозларида техникага эгасизлик билан қаралаётганлиги қаттиқ қораланди. Қайта-қайта огоҳлантиришлар бўлишига қарамасдан аҳволни тузатмаганлиги учун «Победа» колхози раҳбарларига чора кўрилди. Колхознинг бош инженери ўртоқ Кропивко қаттиқ жазоланди. Район Советининг сессияси барча хўжалик раҳбарларидан, «Ўзсельхозтехника» район бўлимидан техникани намунали сақлашни ва техника хавфсизлигини яхшилашни талаб қилган қарор қабул қилди.

Халқ дружиначиларининг иши ҳақида ҳам гапирмасдан бўлмайди. Райондаги 62 халқ дружиначилари отряди 612 кишини бирлаштирган. Улар жамоат тартибини сақлашда чинакам халқ ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Халқ дружиначиларининг ишига пенсионерлар — Сирдарё посёлка Советининг депутатлари Мамажон Мусаев ва Георгий Дмитриевич Носонов ўртоқлар бошчилик қилмоқдалар. Аҳоли ҳам, район милиция бўлимининг ходимлари ҳам бу жамоатчи пенсионерлардан ғоят миннатдорлар.

Район ижроия комитети барча ютуқларимизнинг асосий гарови бўлган меҳнаткашлар билан алоқани тобора кучайтиришга алоҳида эътибор беради. Ишда жамоатчилар активлигини ошириб, нуқсонларни ўз вақтида бартараф этади.

Ҳозир 1964 йилни якунламоқдамиз. Якунларимиз қувончли. Бу йил район марказида уч қаватли хашаматли мактаб биноси, 500 киши сиғадиган кенг экранли кинотеатр, икки этажли уй-жой ва бошқа кўплаб маданий-маиший бинолар қурилди. Сирдарё ва Бахт посёлкаларининг ички йўллари анча яхшиланди. Райондаги саноат корхоналари ўн бир ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш планларини 107,4 процент бажардилар. Қишлоқ хўжалигидаги ишларимиз якуни ҳам яхши. Район кейинги тўрт йил давомида пахта тайёрлаш планини бажармаган эди. Бу йил республика тўйи арафасида план бажарилди. Давлатга 67700 тонна «оқ олтин» топширилди. Бу — катта муваффақият! Қилинган ҳар бир ишда, қўлга киритилган ҳар бир ютуқда халқ депутатларининг, маҳаллий Советларнинг хизмати бор. Хўжалик соҳасида анча камчиликларимиз ҳам бор. Чорвачилик соҳасидаги ишларимиз талабга ҳали жавоб бермайди. Шунингдек, аҳолининг таклиф ва шикоятларини ўз вақтида ҳал этиб бермаслик фактлари учрайди. Аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш соҳасида кўп ишлар қилиш керак. Айниқса, колхоз ва совхоз территорияларида маиший хизмат кўрсатувчи корхоналарни кўпайтириш зарур. Шуни ҳам айтиш керакки, бизда бир қатор масалалар борки, уларни ҳал қилишда ёрдамга муҳтожмиз. Масалан, «Гулистон» совхозида 1958 йили «Главголодностепстрой» 75 ўринли, икки қаватли касалхона қура бошлаган эди. Қурилиш ишларининг ярмидан кўпи бажарилган. Бироқ уч йилдан бери иш тўхтаб қолди. Ҳозир қурилиш пайсалга солинмоқда. «Главголодностепстрой» раҳбарлари совхозга хизмат қилиш биздан кетган дейишса, республика Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги раҳбарлари, касалхонани «Главголодностепстрой» битказиб берсин, деб жавоб бермоқдалар. Шундай қилиб касалхона, клуб ва устахона, шунингдек «Социализм» совхозидаги ҳаммом қурилиши бир неча йилдан буён битмай аросатда ётибди. Бу қурилишларга давлатнинг кўп маблағи сарфланган. Бундай эгасизликка ким жавоб бериши керак?

Мамлакатимизда ҳамма нарса инсон учун, унинг бахт-саодати учун хизмат қилмоқда. СССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган сессияси совет кишиси ҳақида, партия ва давлатимизнинг қанчалик катта ғамхўрлик қилаётганлигини яна бир марта намойиш қилди. Биз бундай ғамхўрликка жавобан партиямиз қўйган вазифаларни шараф билан бажариш, аҳолига кўрсатиладиган хизматни яхшилаш учун барча тадбирларни кўрамиз.

У. ХУЖАЕВ,
Меҳнаткашлар депутатлари Сирдарё район Совети ижроия комитетининг раиси.

СССР ХАЛҚ ХУЖАЛИГИ КЕНГАШИДА

ЯНГИ ҚУВВАТЛАР ТЕЗ ЎЗЛАШТИРИЛСИН

СССР Халқ хўжалиги кенгашининг коллегияси 28 декабрда химия, металлургия ва целлюлоза-қоғоз саноатида янги ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштиришни жадаллаштириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бир қанча корхоналарда янгидан жорий қилинган қувватлар қониқарсиз ўзлаштирилаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Натижада мамлакат халқ хўжалигига бу йил минерал ўғитлар, чўян, пўлат ва бошқа муҳим маҳсулотлар кўп миқдорда берилмай қолди.

Коллегия айрим Халқ хўжалиги кенгашлари, шу жумладан Қозоғистон, Грузия, Арманистон, Озарбайжон, Молдавия, Эстония Халқ хўжалик кенгашлари янги қувватларни ўзлаштиришни жадаллаштириш юзасидан тегишли чоралар кўрмаганликларини, зарур контроль ўрнатмаганликларини қайд қилиб ўтди.

Халқ хўжалиги кенгашларининг раҳбарларига СССР Халқ хўжалиги кенгаши бошқармалари ва давлат комитетлари билан биргаликда ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватларини тўла ўзлаштириш учун самарали чоралар кўриш, ҳар бир объект бўйича сўнгги муддатларни белгилаш таклиф қилинди.

Янги установкалар, цехлар ва заводларнинг лойиҳадаги ишлаб чиқариш унумдорлигига эришиш — саноатнинг муҳим резервидир, у, 1965 йилги планни муваффақиятли бажариш учун фойдаланилиши лозим. (ТАСС).

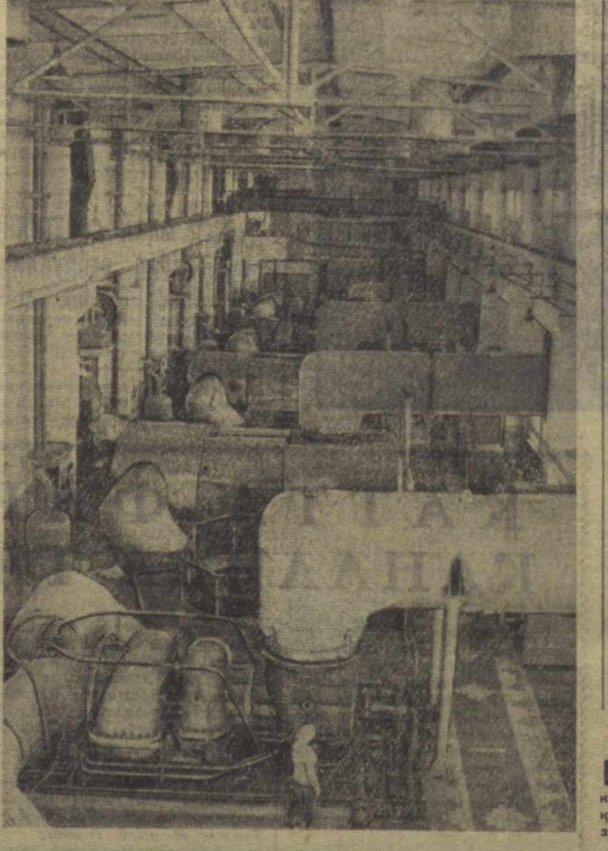

Қорақалпоғистон АССР. Бухоро — Урал газопроводи трассасидаги компрессор станциялар ҳар суткада қувур орқали 30 миллион кубометр зангори оловни Уралга «ҳайдаб» бера олади. Суратда: сиз шулардан бири 6- компрессор станциянинг машина залини кўриб турибсиз.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТАҚРИЗ

ИНҚИЛОБ ВА ИЖОД

Филология фанлари доктори Лазиз Қаюмовнинг «Инқилоб ва ижод» номли монографияси 1962 йилда нашр этилган «Инқилоб куйчиси» китобининг давомидир. Автор аввалги асарида Ҳамзанинг ҳаёт йўлини ёритиб берган бўлса, бунда унинг поэтик ижодини таҳлил қилади.

«Инқилоб ва ижод» асари ўзининг характери, мазмуни, илмий ва назарий даражаси жиҳатидан ҳамзашунослик фанимизнинг янги — юқори босқичга кўтарилганлигини тасдиқловчи ёрқин далилдир.

«Инқилоб ва ижод» асарининг қиммати шундаки, унда автор Ҳамзанинг ижодий ўсишидаги мураккаб йўлни, ижодий изланишларни асосли далиллар билан, атрофлича кўрсатиб ўтади. Китобнинг «Талантнинг тобланиши», «Илк ижод» бобларида Ҳамзанинг ғоявий ўсиши, унинг ҳаёт ва ижоддаги позициясининг аниқланиши, лирик поэзия сирларини эгаллашдаги жасорати ва халқ ҳаёти, замона билан боғланишнинг турли босқичларини тўғри, мукаммал ёритиб беради. Тадқиқотчи Ҳамзанинг шу вақтгача анализга тортилмасдан, унинг архивида ётган жуда кўп ғазаллари ва шеърлари, мақолаларидан ва бошқа тарихий фактлардан кенг ва ўринли фойдаланади. Шоир шеърларини чуқур анализ қилиш, унинг вариантларини солиштириш орқали маҳоратнинг чиниқишини очиб беради.

Ҳамзанинг ижодий ўсишининг ёритилиши тўғрисида гапирганда монографиядаги «Устозлар соясида» бўлимини алоҳида уқтириб ўтмоқ лозим. Чунки ҳамзашунослик фанида кам ёритилган ўринлардан бири ҳам шу эди. Мавжуд ишларда бу масалада уч хил тенденцияга дуч келар эдик: бирида Ҳамзанинг устозлари масаласи умуман четлаб ўтилса, иккинчисида Ҳамза ижоди билан Навоий, айниқса, Муқимий, Фурқат ва Завқий ижоди ўртасидаги хилма-хил боғланишлар очилмас, учинчисида Ҳамза Муқимий ёки Фурқатнинг шунчаки тақлидчиси, назирачиси қилиб қўйилар эди.

Автор бу масалада тўғри позицияда туради: Ҳамзанинг илк ижодида Навоий, Муқимий, Фурқат шеърларига тақлидан ёзилган кўплаб шеърларини очиқ-ойдин тақлид, назира характеридаги шеърлар деб атайди ва ҳатто ўша олинган темани ўз устозлари даражасида ҳам ёча олмаганлигини таъкидлайди. Тадқиқотчи жуда кўп традицион темаларни ҳал қилишда Ҳамзанинг ўз устозлари йўлидан бориши ва охири улардан ўзиб кетишини муфассал таҳлил қилиб, унинг ижодида реализмнинг чуқурлашишини кенг ёритиб беради.

Монографиянинг муҳим фазилатларидан бири унда тарихийлик принципига қаттиқ амал қилинишидир. Автор китобдаги ўн саккизта бобда Ҳамза поэзиясининг тематик кенгайиши, мазмунан чуқурлашуви, ғоявий ўсиши, демократик адабиёт даражасидан революцион поэзияга кўтарилишини, Ҳамза поэзиясининг актуаллиги, партиявийлиги, халқчиллик ва жанговарлик фазилатларини, шоирнинг болалар адабиётини, ўзбек прозасини ривожлантиришда қўшган ҳиссасини ёритиб беради.

Китобнинг фазилатларидан яна бири, тадқиқотчининг Ҳамзанинг бутун ижодига яхлит қарашидир, яъни унинг поэзияси, прозаси ва драматургиясидаги ғоявий, идеал бирликни топиб олиши ва ҳар бир масалага шу позицияда туриб ёндошишидир. Ҳамза ўз мақсади учун адабиётнинг ҳамма воситаларидан — зарур бўлганда сержилва ғазал ва революцион қўшиқдан, зарур бўлганда ўтли сатира ва майин юмордан ёки жанговар мақола ва йирик прозадан, зарур бўлганда достон ва драматик асардан фойдаланган ва Ҳамзанинг бутун борлиғи унинг ана шу асарларига сингиб кетган. Шу фактга суяниб туриб, автор Ҳамзанинг дарсликларида олға сурган ғоялар билан унинг поэзияси ўртасидаги умумийликни, сўнгра булар билан унинг «миллий роман»лари ўртасидаги бирликни таъкидлайди. Автор Ҳамзанинг «Янги саодат» асарини «Ўзбек адабиёти тарихида романнинг (тўла маънода бўлмаса ҳам) биринчи намунаси, шу термин, шу жанр, шу тушунчанинг биринчи марта кириб келиши эди» (186 бет), деб таъкидлайди-ку, аммо буни тўла исботламайди. Ваҳолонки, тадқиқотчининг айтганидек «романнинг сюжети у қадар мураккаб» эмас, «романда портрет тўла бўлмаса ҳам мавжуд бўлгани ҳолда, пейзаж тамомила йўқ». Сўнгра гап «Янги саодат» ҳажмининг кичиклиги, персонажлар сонининг озлигида ҳам эмас, балки унда ҳаётнинг қанчалик кенг ва чуқур акс эттирилишидадир. Сўнгра автор «Янги саодат»нинг камчиликларини кўрсатганда яхши бир фикрга келади: «автор тилида эски ўзбек прозасининг маълум таъсири бор», дейди-ю, бироқ асардаги бошқа камчиликларни, тўғрироғи роман жанрини эгаллашдаги етишмовчиликлар илдизини ҳам ўша традиция масаласига боғлаб изоҳламайди. Ваҳолонки портрет, пейзаж бўлмаслиги, персонажларни индивидуаллаштирмаслик, уларни шаклланишида кўрсатмаслик, дидактик йўналиш каби нарсалар эски ўзбек прозасининг асосий хусусиятларидан бўлиб, булар Ҳамзани ўз бағридан тўла чиқариб юбормаган эди. Тадқиқотчи Ҳамза поэзиясини текширганда бу масалада тўғри позицияда туради.

Асарнинг кучли ёзилган жойларидан бири «Инқилоб ва ижод» қисмидир. Муаллиф Ҳамзанинг Улуғ Октябрь арафаси ва Октябрь кунларидаги ижодини ҳақли равишда бир неча даврга ажратиб текшириб яхши иш қилган.

Асар жонли, қизиқарли ёзилган. Адабиётшунос Л. Қаюмовнинг бу асари ҳамзашунослик фанимизнинг катта муваффақиятидир.

С. МАМАЖОНОВ,
филология фанлари кандидати.

КАМТАРГА—КАМОЛ

Газетхонлар билан суҳбат

Инсон — хулқ-атвори, яхши фазилатлари билан гўзал. Одам, аввало, меҳнати билан улуғ. Содиқлик, вафодорлик, поклик, меҳрибонлик, билимдонлик, оддийлик, камтарлик кишини улуғлайди, қадр-қимматни оширади. Ана шу яхши фазилатларни ўзида камол топтирган одамларни ҳамма ҳавас қилади.

Коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексидаги принциплардан бири ИЖТИМОИЙ ВА ШАХСИЙ ҲАЁТДА ҲАЛОЛЛИК, РОСТГУЙЛИК, АХЛОҚИЙ ПОКЛИК, ОДДИЙЛИК ВА КАМТАРЛИКДИР.

«Совет Ўзбекистони»нинг шу йил 12 ноябрь сонида Наманганлик бир группа ўртоқларнинг «Камтар бўлайлик» сарлавҳали мақоласи босилган эди. Мақолада камтарлик, оддийлик тўғрисида айтилган фикрлар жуда кўп кишиларни ҳаяжонлантирди. Шу мақола муносабати билан редакция кўп кишилардан анчагина хат-хабарлар олди.

Фарғона область, Киров районидаги Фурқат номли 26-ўрта мактаб ўқитувчиси ўртоқ Абдуҳошим Ғафуров «Камтар кишиларнинг ҳурмати доим ортади» деган мақоласида: «Биз камтарликни улуғ доҳиймиз В. И. Лениндан ўрганамиз. Улуғ доҳиймизнинг ана шу улуғ хислатини ҳам ёш авлодга сингдириш педагогларнинг олижаноб вазифасидир», дейди.

Дарҳақиқат, Ленин — энг улуғ инсон эди. У буюк донишманд эди. Лекин камтарликда, оддийликда у ҳаммага ибрат кўрсатарди. Партия, совет ходимларидан ҳам шуни талаб қиларди. Биз ҳаётда ҳамиша ленинча камтар бўлишимиз керак.

Андижон область, Қўрғонтепа районидаги «Коммунизм» колхози раисининг ўринбосари ўртоқ Мамасодиқ Камолов шу колхоздаги оддий деҳқон Мамасодиқ Зоҳидовнинг камтарлигини ёзиб юборган. Ўртоқ Зоҳидов бошлиқ звено аъзолари бу йил 26 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтаришган. Моҳир пахтакор 65 ёшда. У болаларини ҳам камтар қилиб тарбиялаган. Катта ўғли Анвар Мамасодиқов мактаб директори, ўғли Азимжон тарих ўқитувчиси, келинлари Сотқиной, Азизахонлар ҳам ўқитувчи. Бу оиланинг камтарлиги, аҳиллигини ҳамма ҳавас қилади.

Хат автори атрофимизда камтар, меҳрибон кишилар кўплигидан ғоят хурсанд бўлиб, бир қанча кишиларнинг фамилиясини кўрсатган. Масалан, райком секретари Қўчқорвой Авазматов, «Победа» колхозининг раиси Абдуллаҳаким Саттиев, «Савай» совхозининг директори, СССР Олий Советининг депутати Узоқбой Саримсоқов ўртоқлар камтарликлари учун ҳам кўпчилик ҳурматига сазовор бўлган кишилардир.

«Ёш бўлишига қарамасдан ўртоқ М. Бўтаев қишлоқ Советининг раиси бўлиб ишлайди. У кишиларга оқилона маслаҳат беради. Ўртоқ Бўтаев меҳнатсеварлиги, адолатлилиги, хушмуомалалиги ва камтарлиги сабабли кўпчилик ҳурматига сазовор бўлмоқда» деб ёзади Самарқанд область Ғаллаорол районидаги Ҳамид Олимжон номли 65-мактаб ўқувчиси М. Нормуродов.

Ҳарбий хизматчи Раҳматилла Қодирқулов, Наманган шаҳридаги 2-тикувчилик фабрикаси биринчи коммунистик меҳнат бригадаси бичувчилик цехининг смена мастери М. Баҳромов, қўқонлик шахсий пенсионер, 1926 йилдан буён КПСС аъзоси Ю. Кашметов, Тошкент область, Янгийўл районидаги 85-ўрта мактаб ўқитувчиси Т. Имомов, пенсионер М. Қобилов, Фарғона область, Ўзбекистон районидаги Свердлов номли мактаб ўқитувчиси И. Ҳайдаров ва бошқа ўртоқлар камтар, оддий, меҳнатсевар кишилар тўғрисида ёзиб: «Камтарга камол, манманга завол» дейдилар.

Лекин ҳали орамизда манман, худбин, ўзини бошқалардан катта оладиган, сал юксакроқ мансабга кўтарилиши билан дўстларини, ёшликдан бирга катта бўлган ўртоқларини унутиб қўядиган шахслар ҳам йўқ эмас. Ўртоқ Х. Эргашев Қўқон ўрмон хўжалигининг Киров участка бошқарувчиси Алижон Отақулов манманликка берилиб кетганлигини қаттиқ танқид қилади. А. Отақулов ишчиларнинг ҳолидан вақтида хабар олмайди, участкага хоҳласа келади, хоҳламаса йўқ. Кишиларга дўқ қилишга одатланиб қолган.

Булунғур районидаги 57-мактаб ўқитувчилари А. Эргашев, Х. Хайрулин, Ҳ. Худойбердиев ва Ф. Мударрисова ўртоқлар ўзлари ишлаб турган мактаб директори Норбўтаевнинг худбинлигидан ранжиётганликларини маълум қиладилар. Ўртоқ Норбўтаев ҳар икки гапнинг бирида «Директор сифатида буюраман» деган иборани ишлатаркан. Пахта терими пайтида у 15 кун мобайнида далада бор-йўғи икки марта кўринган. Ўшанда ҳам колхозчиларни ҳурмат қилмаган, улар билан саломлашмаган.

Барча совет кишилари, хусусан зиёлилар, педагоглар назокатли, камтар, хушмуомала бўлишлари керак. Ахир, улар ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашга даъват этилган кишилар-ку. Сурхондарё область, Шўрчи районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг аъзоси Х. Жўраев, баъзи бир мансабпараст шахслар ҳовлиқиб кетиб, ўз дўстларини унутиб қўйишларидан дарғазаб бўлади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институти этика секторининг аспиранти Яраш Турмуҳамедов бир қанча камтар кишиларнинг олижаноблигини ёзгач, шундай дейди:

— Қўпол, бюрократ, лаганбардор, ўжар кишиларнинг номларини эшитгандаёқ нафратланасан киши. Бундай шахслар маълумотли, илмий унвони бор кишилар ўртасида ҳам учраб туриши ниҳоят ачинарлидир. Шундайлар ҳам борки, улар илмий унвонга эга бўлгач, ўзларини бошқача тутадилар. Саломлашишни ҳам унутиб қўядилар, сизга нисбатан ҳатто паст назар билан қарайдилар, бирор ишингиз тушиб хат ёзсангиз, жавоб қайтаришга ор қиладилар. Бундай муомала коммунистик ахлоқ нормаларига бутунлай ётдир.

Биз ўртоқ Я. Турмуҳамедовнинг бу сўзларига тўла қўшиламиз. Филология фанлари кандидати ўртоқ Ориф Усмонов газетамизда босилган мақоласида ёзганидек, КАМТАРЛИК — ЖАСОРАТ ТОЖИДИР. Алишер Навоийнинг дўсти Абдураҳмон Жомий айтганидек мевасиз қуруқ шох тик туради. Мевали дарахт худди таъзим қилиб тургандек кўринади. Улуғ рус масалчиси Крилов айтганидек, қуруқ, элга нафи тегмайдиган бочканинг шовқини кўп бўлади.

Чинакам камтар одамлар ҳамиша халқ бахт-саодатини ўйлайдилар, бировдан ўзларини сира катта олмайдилар, барчага баббаравар хушмуомалада бўладилар. Лекин бу билан уларнинг обрў-эътибори камайиб қолмайди. Аксинча ҳурматларига ҳурмат, иззатларига иззат қўшилади.

Ҳамиша, ҳамма ерда камтар бўлайлик. Дилкаш, оддий, кўнгли беғубор, ҳасад ва ғаразлардан холи, меҳнаткаш кишиларни кўрган ҳар бир инсон унинг мураббийси — ота-онасига минг-минг раҳмат дейди.

Киши ўзи камтар бўлиш билан бирга бошқаларни ҳам камтарликка ўргатиши керак. Айниқса ота-оналар, педагоглар ёш авлодни болаликданоқ камтарлик, оддийлик, барча гўзалликларга интилиш, олижаноблик руҳида тарбиялашлари ҳам қарз, ҳам фарз!

31 ДЕКАБРЬ, 1964 ЙИЛ
№ 302 (12.956).

МАШЪАЛЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

Беш баҳодир

— Николай Комаровни сўраяпсизми?

— Ҳа.

— Эрталаб «Тихий Дон»га кетаётган эди...

Совхоз марказида учратган биринчи кишимиз шу гапларни айтди-ю, ўзи «Узсельхозтехника» район бирлашмасига шошилаётганлигини билдирди.

Бизга комплекс механизациялашган звено бошлиқларидан бири Николай Иванович Комаров керак эди. Идорада ҳеч кимни тополмагач, дала томон йўл олдик. Совхознинг бош агрономи Михаил Ефимович Красильниковни учратдик.

— Биз Комаров бошлиқ бригадага бормоқчи эдик, — дедик унга.

Ўртоқ Красильников ҳам Комаровнинг «Тихий Дон»га кетганлигини, у ерда қариндош-уруғлари истиқомат қилаётганлигини айтди.

— «Тихий Дон»ингиз қаерда?

Михаил Ефимович мийиғида кулди. Сўнгра «Малик» совхозига туташ «Ленинград» колхози территориясида илгари шундай қишлоқ бўлганлигини, бу ерга рус ўртоқлар кўчиб келишиб, қишлоқ хўжалиги билан шуғулланганликларини гапириб берди. Николай Комаров ҳам шу ерда ўсган. Ҳозир бу қишлоқ Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозига қарайди.

Бош агроном ниманидир ўйлаб қолди-да, гап қотди:

— Э шошманг, бугун Комаровларникида тўй-ку! Рафиқаси Нинахоннинг кўзи ёриган, қиз кўрибди. Балки уйидадир.

Комаровлар оиласи яшаётган «Малик» совхози марказига қайтдик. Оила аъзолари, қариндош-уруғлари тўпланишиб, энди исми қўйилган Еленани муборакбод қилишаётган экан. Афсуски, Комаровнинг ўзи уйида йўқ экан.

— Сирдарёга кетишига ишонмайман, — деди бош агроном, — балки далададир.

Унинг айтгани тўғри келди. Николай Комаров далада-самолётдан минерал ўғит сепилишини кузатиб турган экан.

— Комплекс механизациялашган звеноларнинг ташкил этилиши механизаторларнинг ҳосил тақдири устидан бўлган масъулиятини янада оширди, — деди Николай Комаров. — Бу ишни бизнинг хўжалигимизда машҳур пахта устаси Жавод Кўчиев биринчи бўлиб бошлаб берди. Ҳозир 8 та звено ана шу метод асосида иш олиб боряпти. Беш кишидан ташкил топган бизнинг звеномиз ҳам шундайларнинг бири.

Звено бошлиғи Николай Комаров мўл ҳосил етиштириш учун қандай тадбирларни амалга ошираётганлиги, оз меҳнат ва маблағ сарфлаб маҳсулот таннархини камайтираётганлиги тўғрисида батафсил ҳикоя қилиб берди.

Бу звенонинг 60 гектар экин майдони шўрхок. Бунинг устига ер ости суви жуда яқин. Ўтган йили шу ерда комплекс механизациялашган звено ташкил этилиб, унга Комаров бошлиқ қилиб тайинланганда, баъзи кишилар «бу ерлардан гектаридан 15 центнердан зиёд ҳосил олиб бўлмайди», деган эдилар. Лекин Комаров ва звенонинг бошқа аъзолари бу фикрнинг нақадар асоссиз эканлигини тажрибада исботлаб беришди.

Мўл ҳосил етиштириш учун, даставвал, ерни яхши ишлаш, ардоқлаш керак эди. Звено аъзолари бунга алоҳида эътибор беришди. Ўтган йили кузда 60 гектар ернинг ҳаммаси «ПЯЦ-3×40» маркали икки ярусли плуг билан 30 сантиметр чуқурликда шудгор қилинди. Шундан кейин ҳар гектар ерга 2,5 минг кубометр сув қуйилиб, ерларнинг шўри ювилди. Сув ер сатҳидан 22 сантиметр баландликда қалқиб турди. Сув босими қанча кучли бўлса, ернинг шўри ҳам шунча чуқурлашиб кетиши учун шундай қилинган эди.

Звено барча агротехника қоидаларига тўла риоя қилди. Кузда ер ҳайдашдан олдин гектарига 600 килограммдан суперфосфат ва беш тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Экин майдонлари жуда шўрхок бўлганлиги учун икки марта шўр ювиш талаб қилинарди. Лекин қишда ёғингарчилик кўп бўлиб, баҳор кечикиб келиб, бу тадбирни амалга ошириш имконияти туғилмади. Экин майдонлари баҳорнинг илиқ кунларига қадар қор ва ёмғирдан баҳраманд бўлиб етди.

Баҳорда ҳаво исигач, ерларнинг поли текисланди. Тупроқда кўпроқ нам сақлаб қолиш учун борона қилинди. Сўнгра, айрим карталар «БДТ-2,2» маркали дискалар билан ишланди. Бунда диска катта-катта кесаклар пайдо бўлган ерларни 16-18 сантиметр чуқурликда қирқиб майдалаб кетди. Шундан сўнг енгил мола босилди.

Тупроқ майинлашгач, 28 апрелда чигит экишга киришилди. Чигит уяларга аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан 60×60 схемаси асосида жойлаштирилди. Барча майдонларга туксизлантирилган учинчи репродукцияли «108-Ф» навли чигит экилди.

Чигитни бехато ундириб олиш учун амалга оширилган агротехника тадбирлари бекорга кетмади. 60 гектар ердаги чигит тез кун ичида қийғос кўкарди. Ҳар уяда 3-4 тадан ўсимлик бор эди. Шунинг учун ҳам яганалашга ҳеч қандай эҳтиёж қолмади.

Николай Комаров бошлиқ комплекс механизациялашган звенога ўзидан ташқари яна тўрт киши бириктирилган. Масалан, Жўра Абдулфаизов билан Қосим Ҳакимов сувчилик қилишади, Шаҳри Ҳакимова билан Биби Абдулфаизова ғўза парвариши билан боғлиқ бўлган бошқа енгил ишларни бажаришади. Ғўза қатор ораларини эса звено бошлиғининг ўзи механизация воситасида ишлайди.

Ана шу аҳил коллектив май ойининг иккинчи ярми бошланмасданоқ ғўзани биринчи парваришдан чиқариб олган эди. Николай Комаров трактор рулига ўтириб, узунасига ва кўндалангига парвариш қилган ғўзалар жуда тез ўсди. Иккинчи парвариш тугалланиши биланоқ қатор ораларига сув таралди. Ғўзалар июнь ойининг охирларида ёппасига биринчи сувдан чиқарилди. Иккинчи сув эса июль ойининг охирларида берилди. Шундай қилиб, звено ғўзалари бор-йўғи икки марта қондириб суғорилди. Чунки, бу ерлар сувни кўп хоҳламайди.

Вегетация даврида ғўзалар уч марта узунасига, икки марта кўндалангига культивация қилинди ва бир марта комбинациялашган культивациядан чиқарилди. Комбинациялашган культивация даврида эгат олиш билан айни бир даврда бегона ўтлар қирқиб ташланди ҳамда ўғит солинди. Ҳар туп ғўза яхши озиқлантирилди. Звено бошлиғи Комаровнинг ўзи ана шу ишларни бажарган бўлса, қолган тўрт киши эгатма-эгат юриб, бегона ўтларни таг-томири билан юлиб ташлади.

Ғўзалар серкўсак бўлиб ўсди. Бунинг учун чигит экиш даврида ҳар гектар ерга 100 килограммдан аммиакли селитра солинганлиги, суғориш олдидан эса гектарига 220 килограммдан аммиакли селитра берилиб, «шарбат» оқизилганлиги катта фойда келтирди. Айрим туплардаги ғўзалар ҳатто кўсагини кўтаролмай ҳам қолди.

Звенода шундан кейинги ишлар ҳам механизмлар воситасида бажарилди. Чунончи ғўза чеканкаси механизациялаштирилди. Ғўзаларнинг 5 августгача тўла-тўкис чеканкадан чиқарилиши ён шохларининг ўсиши ва кўсаклашига катта таъсир кўрсатди.

Николай Комаров звеноси бу йил пахта йиғим-теримига бир оз кечикиб киришди. Лекин йиғим-теримнинг уюшқоқлик билан ташкил этилиши туфайли даладаги ҳосил қисқа муддатда, нобуд қилинмасдан саранжомлаб олинди. Комаровнинг ўзи «зангори кема» штурвалига ўтирди. У етиштирилган ҳосилнинг 98 процентини машинада териб олди. Атиги 2 процент миқдордаги пахта қўлда терилди. Навбат кўсак юлишга келганда, Комаров яна машинага ўтирди. У «ПХ-1,2» агрегатида барча майдондаги кўракни йиғиштириб олди, сўнгра ғўзапоядан тозалади.

Кўриниб турибдики, бу звенода пахта етиштириш билан боғлиқ бўлган ишларнинг қарийб 100 проценти механизациялаштирилган.

Звенога уюшган беш киши — беш баҳодир 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан «оқ олтин» етиштиришди. Бу ҳар киши ҳисобига 325 центнерни ташкил этади. Ҳар бир центнер пахтанинг таннархи пландаги 21 сўм 68 тийин ўрнига 15 сўму 64 тийинга тўғри келди. Бир центнер пахта етиштиришга кетган меҳнат харажатлари пландаги 2,2 киши-куни ўрнига, 1,2 киши-кунини ташкил этди. Хуллас, 8 киши-соати давомида 100 килограммдан пахта етиштирилди. Шундай қилиб, 1400 киши-куни тежаб қолинди.

Звенода барча ишларнинг комплекс механизациялаштирилганлиги, механизатор дала хўжайини бўлиб қолганлиги, йиғим-терим даврида четдан ёрдам сўралмаганлиги туфайли, етиштирилган 162 тонна пахтанинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди ва ҳар бир тонна пахта учун давлат томонидан 326 сўмдан пул тўланди.

Звенодаги беш киши йил давомида меҳнат кунлари эвазига аванс олиб турди. План бўйича йиллик иш ҳақи фонди 11 минг 169 сўм миқдорида белгиланган эди. Сарҳисоблар кўрсатишича, ҳақиқий даромад 13 минг 179 сўмни ташкил этади. Ҳозиргача звено аъзолари жами 3 минг сўм аванс олган эканлар. Улар яна 10 минг сўмни бўлиб олишади. Бу, ҳалол меҳнатга тўланган яхши ҳақ-мукофотдир.

Меҳнатга муносиб ҳақ тўланаётганлиги Николай Комаров бошлиқ комплекс механизациялашган звено аъзоларини янги муваффақиятларга руҳлантирмоқда. Шу кеча-кундузда «Малик» совхозида, жумладан Николай Комаров бошлиқ звенода бўлган ҳар бир киши далаларда ижодий меҳнат булоқдек қайнаётганлигини кўриб қувонади. Комаров звеноси келгуси йили гектаридан 35 центнерга етказиб ҳосил кўтаришни мўлжалламоқда. Беш киши билан шунча пахта етиштириш ҳазилакам иш эмас. Лекин бешовлон бир тан-бир жон бўлиб меҳнат қилиб, ана шу юксак маррага интилмоқда. Бунинг учун келгуси йили чигит экилиши лозим бўлган майдонлар чуқур ҳайдалиб, қавс сувига қондирилмоқда. Далага минерал ва маҳаллий ўғитлар солинмоқда. Сув шохобчалари тозаланган. Гўнгдан компост тайёрлаш жадал олиб борилляпти.

Ҳа, Николай Комаров бошлиқ звено аъзоларини беш баҳодир деганларича бор.

Самад ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

СССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

Яқинда А. Ф. Горкин раислигида СССР Олий судининг навбатдаги пленуми бўлди. Пленумда судларнинг жиноятларга қарши курашдаги фаолияти билан боғланган баъзи масалалар муҳокама қилинди.

Пленум СССР Олий суди жиноий ишлар бўйича суд коллегиясининг раиси Г. З. Анашкиннинг хулиганлик тўғрисидаги ишлар юзасидан суд практикаси ҳақидаги докладини тинглади ва муҳокама қилди.

СССР Олий судининг пленуми қабул қилган қарорида шуни таъкидладики, хулиганлик жамоат тартибига ва гражданларнинг осойишталигига қасд қиладиган ҳуқуқ-тартибларни хатарли бузишлар қаторига киради. Бу эса кўпинча янада оғирроқ бошқа жиноятларни қилиш учун замин бўлиши мумкин. Шу сабабли, хулиганликка қарши кураш суд органларининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Шу билан бирга, судлар ашаддий хулиганларга нисбатан қаттиқ жазо чораларини қўллаганлари ҳолда, майда хулиганликда айбланган ёки ҳуқуқ-тартибларни оз-моз бузган ва бунинг учун жавобгарлиги бошқа қонунларда ёки ҳокимият маҳаллий органларининг актларида кўзда тутилган шахсларнинг жиноий жавобгарликка тортилишига йўл қўймасликлари лозим.

Пленумнинг қарорида судларнинг эътибори шу нарсага жалб этилдики, хулиганликка қарши курашда жиноий жазо чоралари билан бир қаторда ҳуқуқ-тартибларни бузувчиларга нисбатан жамоатчилик таъсирини кўрсатиш, гражданларни қонунларга қаттиқ риоя қилиш ва социалистик жамиятда яшаш қоидаларини ҳурмат қилиш руҳида тарбиялаш алоҳида аҳамиятга эгадир. Судлар жамоатчилик билан алоқани мустаҳкамлашлари, суд процессларининг тарбиявий аҳамиятини бутун чоралар билан оширишлари, хулиганлик кўринишларига қарши курашда ўртоқлик судларига ёрдамни кучайтиришлари, хулиганлик тўғрисидаги ишларни судда қараб чиқиш ва жазо чораларини белгилашда социалистик қонунларга қаттиқ риоя қилишлари керак.

Пленум ҳар бир хулиганлик ҳаракатига баҳо бериш билан, хулиганликни бошқа жиноятлардан фарқ қилиш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳамда суд практикасида учраб турадиган бошқа масалалар юзасидан тегишли кўрсатмалар берди.

СССР Олий суди раисининг ўринбосари В. И. Теребиловнинг доклади юзасидан пленум ҳукмларни ижро этиш босқичига тааллуқли бўлган баъзи процессуал масалалар тўғрисида қарор қабул қилди. Пленум кейинчалик пайдо бўладиган, ҳал этилиши ҳукмнинг моҳиятига дахл қилмайдиган, маҳкумнинг аҳволини ёмонлаштиришга сабаб бўлмайдиган гумонли ва ноаниқ масалаларнигина судлар ҳукмни ижро этиш тариқасида бир ёғлиқ қилишга ҳақлидирлар, деб тушунтирди.

СССР Олий суди раисининг биринчи ўринбосари В. В. Куликовнинг доклади юзасидан пленум «ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикалар жиноят қонунлари асосларини тасдиқлаш тўғрисида» 1958 йил 25 декабрда қабул қилинган СССР Қонуни 2-моддасини судларнинг қўлланиши юзасидан суд практикаси ҳақида қарор қабул қилди.

Пленум СССР Олий судининг раиси ва СССР бош прокурорининг гражданлик ва жиноий ишлар ҳақидаги протестларини ҳам қараб чиқди.

Пленумнинг ишида СССР бош прокурори Р. А. Руденко ва СССР бош прокурорининг биринчи ўринбосари М. П. Маляров, шунингдек баъзи область, ўлка ва район халқ судларининг раислари қатнашдилар. (ТАСС).

ТУҲФА

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори пойтахтнинг Октябрь район озиқ-овқат савдоси бўлими ҳамнги йилга муносиб туҳфа билан келди. Бўлим йиллик топшириқни муддатидан илгари ошириб бажарди. Аҳолига 1963 йилдагига нисбатан 2 ярим миллион сўмлик ортиқ озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилди. 40 га яқин янги магазин фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети бўлимнинг жамоатчилик асосида савдо дўконларини кенгайтириш соҳасидаги тажрибасини маъқуллаб, махсус қарор қабул қилди. Район совет савдоси ходимлари эришилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар.

М. ХУЖАЕВА.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Қува маиший хизмат комбинати коллективи 1964 йил планини муддатидан ортиқ кишига хизмат қилди. Устахоналарда радио ва телевизорлар, пойафзал ва кийимлар жиҳозлари ўз муддатида сифатли қилиб ремонтдан чиқариб берилди. Расмда: уйлар ремонти бўйича комплекс бригаданинг бошлиғи К. Мўйдинов иш устида.

Г. Бойно фотоси
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ХУШХАБАРЛАР

Ўрта Чирчиқ колхозлараро қурилиш ташкилоти бинокорлари йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини муддатидан 10 кун илгари адо этишга муваффақ бўлдилар. 1730 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиб, 340 та объект фойдаланишга топширилди. Шундан 309 та объект уй-жойдир. Азамат коллектив йил охиригача яна 50 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, 38 та объектни фойдаланишга топширади.

Н. МУҲАМАДҚУЛОВ.

Йиллик планни муддатидан илгари адо этган Оҳангарондаги 9-шахта кончилари ҳар куни келгуси йил ҳисобига кўмир қазиб чиқаришни кўпайтирмоқдалар. В. Баскаков, Қ. Ғофуров, Т. Ҳасанов, Ш. Мирзаев, А. Қаршиев сингари кончилар ҳар сменада планга қўшимча 1,5-2 тоннадан кўмир қазиб бериб, шу кунларда 1965 йилнинг март ойи ҳисобига ишламоқдалар.

И. АҲМЕДОВ.

Пайариқ колхозлараро қурилиш ташкилоти коллективи муддатидан беш кун илгари йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини адо этди. Йил давомида 500 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Жуда кўп уй-жой бинолари, мактаб ҳамда хўжалик объектлари фойдаланишга топширилди.

А. МАМАСОЛИЕВ.

МЕҲНАТ ШАРОФАТИ

Колхоз[и] Умаржон Ҳасанов билан а[...] айлангани чиқдик. Йўл [...]идаги азим тераклар орт[...] қорамтир-қўнғир турдаги [...]дар ястаниб ётибди. Ҳамм[...]лар чуқур ҳайдаб қўйилган. [...]та четларида юмшатилмай[...]ан бир қарич ҳам ер кўрин[...].

— Ер [...]знинг бебаҳо хазинаси, [...]ҳчининг бисоти, ризқи-рўз[...] дейди раис Умар ака. — Д[...]лармиз ернинг қадрига е[...]н кишилар.

Ҳа, раи[...]ри гапни айтди. Бу ерлар [...]и бий чўл эди. Ҳозир кол[...]лари ўртасидан кесиб ўтад[иган] Бўзсув атрофлари эса тўқайзор ва ботқоқлик эди.

— Эсимда бор, — яна гапида давом этди Умар ака, — бундан 15 йил илгари 20 чоғли навқирон комсомоллар Бўзсув ёқаларидан ер очиб, пахта етиштиришга қарор қилдик. Биз билан бирга Рустамхўжа Аҳмедов, Туркибой ота Бўстонов, Мўмин ота Қобилов каби ўн чоғли қариялар ҳам бор эди. Ўша йили жуда ҳам қаттиқ меҳнат қилдик. Қийин бўлди, албатта. Уй-жой йўқ. Тангадек соя берадиган бир туп дарахт анқога шерик. Қамишдан капа қилиб яшадик. Ҳамиша чайлада ётамиз-у, аммо бир киши доим пойлоқчилик қилади. Нимага десангиз, гала-гала бўлиб бўрилар, тўнғиз гоҳо тасодифан ҳужум қилиб қоларди.

Шундай қилиб ўша йили кетмон билан юз гектар ер очдик. Агар қўлимизда трактор бўлганида-ку, ўзимиз билардик-а. Кетмон кетмонлигини қиларкан. Гектаридан 12 центнердан ҳосил кўтардик. Биринчи марта чигит экилган шўрхок ерлардан 12 центнердан ҳосил олиш катта гап эди.

Бошқа қишлоқлардан ҳам чўлни ихтиёр қилганлар келиб сафимизга қўшила бошлашди. Вақтинча қурилган қамиш капалар ўрнида бирин-кетин уйлар қад кўтара бошлади. Ҳовлиларга мевали дарахт кўчатлари ўтқаздик. Хуллас, биринчи навбатда бажарилиши лозим бўлган ишларни қилдик.

Ўшанда 20 гектардан ортиқроқ ерни колхозга боғ қилиш учун ажратиб кўчат ўтқазган эдик. Мана, ҳозир бинойидай боғ бўлди. Ёз кунлари унда колхозчиларнинг юзга яқин ўғил-қизи дам олаётганини айтмайсизми. Фақат бугина эмас, боғ колхозга анча-мунча даромад ҳам келтиради. Боғни бу йил яна кенгайтириб, беш минг туп кўчат экмоқчимиз.

Раис айтмоқчидай элга-эл, ерга-ер, молга-мол қўшилди. Пахта майдони йил сайин кенгайиб борди. Қўша-қўша трактор, автомашина ва бошқа хил техника сотиб олинди. Ҳосилдорлик ҳам йил сайин ошиб борди.

Бу йил 900 гектардан ортиқ майдонда пахта етиштирилди. Гектаридан 30 центнердан ҳосил олинди. Айрим бригадаларда эса 35-40 центнердан хирмон кўтарилди. Раис бир картанинг бошига келганда тўхтаб бир оз жим турди. Сўнг бирбирига улашиб кетган пайкалларни кўрсатиб:

— Бу қарияларимизнинг ери, — деди. — Туркибой ота Бўстонов бошлиқ олтита мўйсафид мана шу ҳеч кимга бўйсунмаган, ҳосил бермаган ернинг гектаридан 35 центнердан пахта олишди. Илгари ҳеч ким 15 центнерга ҳам етказа олмаган эди. Қари билганини пари билмайди дегандек, улар ҳам ерни ер қилишди, мўл ҳосил ундиришди. Тупроқнинг майинлигини қаранг, бўрсиллаб ётибди. Шудгор ана шундай бўлса, кўкламгача қор-ёмғир сувини шимиб, обдон семиради. Ана шундан кейин айтган ҳосилингизни олаверасиз.

Шу пайт пайкал этагида трактор «тил»га кирди.

— Тракторни бўз ерга буряпти, — деди раис товуш келган томонга бир оз қулоқ солиб тургач. Сўнг қани ўша томонга борайлик, деб йўл бошлади. — Тракторчининг фамилияси Абдусамад Маликов, жуда азамат барака топкур. Шудгорни қойил қиляпти. Шериклари ҳам чакки ишлашмаяпти. Ҳар бири 150-160 гектардан ер ҳайдади. Улар бу йил колхоз ерига бўздан яна юз гектар қўшишга ваъда беришган.

— Абдусамад ҳорманг, — деди раис овозини баландлатиб. Моторнинг кучли шовқинида тракторчи унинг овозини аранг илғади.

— Э, саломат бўлинглар, келинглар, — деди Абдусамад трактор моторини ўчириб, мойли қўлларини артаркан.

— Нима ҳаракат? — сўради раис.

— Энди навбат бўзга, — жавоб берди механизатор.

Абдусамад рулга чаққон ўтирди. Тракторнинг гуриллашидан атроф ларзага келди. У секин қўзғолиб, Абдусамад измига итоат этганича олға юрди.

Йиллик пахта тайёрлаш планини 135 процентдан ошириб бажарган Янгийўл районидаги Собир Раҳимов номли колхознинг заминни замонга хизмат қилдираётган азаматлари ҳузуридан қайтар эканман, қалбимда олам-олам қувонч бор эди.

У. КАРИМОВ.

ОРЗУ

ҲИКОЯ

Ҳаким Ҳатамовнинг идорамизга ишга келганига кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин одамлар эътибори, кўпчилик ҳурматини қозониш учун вақтнинг кўп-озлиги у қадар аҳамиятсиз экан. Негаки, Ҳаким Ҳатамовнинг номи ҳозир ҳамманинг тилида достон. Бошлиқлар бири «бухгалтердан энди элчидик» деса, иккинчиси бирон йиғилиш бўлса: «ҳой, ёшлар ишга, касбга меҳрни Ҳаким Ҳатамовдан ўрганинглар», дейишади.

Ҳаким ака кўп дилкаш одам экан. «Ука, — деган эди у бир кун менга, — овчи, ё жангчи ўқни фақат нишонга отади. Инсон боласининг оғзидан чиққан сўз бамисоли ўқ. Нишонга отилса бамаъни бўлади».

Бу одам сўзни нишонга отганиданми, катта-кичик ундан доим маслаҳат сўрайди. У билан дилни очиб дардлашган, яхши маслаҳатларига қуллуқ қилиб, чеҳраси очилиб кетган кўп кишиларни кўрдим. Буни бошқа хизматчилар ҳам сезган экан шекилли, кунлардан бирида кимдир мендан сўраб қолди:

— Ҳатамов бирон кишига қаттиқ гапирганми, кўнглини ранжитганми?

— Йўқ! — дедим.

— Кўпам тўғри эмас, — деди кассир Носир Зоҳидов, — у одам мени хафа қилди.

— Қачон? Нега?

— Тунов куни. Ўзингиз ҳам бор эдингиз-ку, суҳбатда. Мен қаҳрамон бўлсам у кишининг номи яримта бўлиб қолгандек жирилладн.

Ҳа, дарвоқе! Ўша куни Зоҳидов қаҳрамон бўлиши учун беш минут етмаганлиги ҳақидаги ҳикоясини мингинчи марта бўлса керак сўзлаган эди. Гапининг пўст калласи шу: Зоҳидов Улуғ Ватан урушида разведкачи бўлган. Бир куни «катта тил» — фашист генералини ушлаб, қўлини орқасига боғлаб олиб келаётса йўлда бомбардимонга учраган. Генералнинг кули кўкка совурилган. Зоҳидов эпчиллик қилиб омон қолган. Агар у генерални тирик олиб келганда, албатта қаҳрамон бўларди.

Бу ҳикояни жим ўтириб эшитган Ҳаким Ҳатамов деди:

— Фараз қилайлик, сиз қаҳрамон бўлдингиз? Сўнг нима қилардингиз?

— Нима қилардим?! Счётни «чиқ-чиқи»дан қутулиб, каттароқ стулда ўтирардим.

— Ҳимм... ундай бўлса, — деди Ҳаким Ҳатамов кассирга тикилиб, — қаҳрамон бўлмаганингиз яхши экан!

Бу гап Зоҳидовга оғир ботган экан. Мен Ҳатамовнинг ишчанлиги, одамийлигига қойил қолардим. Унинг ҳар бир одамда ҳеч ким сезмаган бир фазилатни топа олишига ҳавас қилардим. Бир кун унинг ўзида ҳам ажиб фазилатни сезиб қолдим.

Кечга яқин гавжум кўчада аста суҳбатлашиб борардик. Ҳатамов яқин келажакда шаҳар қиёфасида юз берадиган ўзгариш — қурилишлар ҳақида ҳикоя қиларди. Бир вақт ҳарбий кийимли новча киши ҳамроҳимга узоқдан тикилиб келаётган[...]рдим. У ёнимиздан Ҳатам[...] кўз узмай ўтди. Кейин орт[и]н қичқирди:

— Ўртоқ Ҳа[...]

Ҳаким ака [...]б унга қаради:

— Эй, Укра[...]очини Шевченко!

Дўстлар қуч[о]шди:

— Эҳе, майо[р] олибсан-ку. Баракалло! Ўс!

— Ўртоқ пол[...], олтин юлдузни тақмай [...]ми, деймаи!

— Мавридид[...]миз. Қани, уйга!

— Раҳмат, ш[...]урибман.

Ҳатамов пол[...] дўстига уй адресини бериб [...]шди. Шунда мен бош бу[...]нинг оддий ёрдамчисигина [...]алки катта ҳаёт йўлини ма[...]осиб ўтган, халқ бошига и[...]анда этик ечмай сув кечга[н], жангда неча-неча фашис[т генера]лларини даҳшатга солга[н]карданинг, оддий, камтар [...]нг касбдоши эканлигимни [...]м. Қилган ишлари, жангова[р жасора]яти ҳақида нега оғиз оч[майди] бу одам? Бир куни буни у[н]дан сўрадим.

— Ука, — деди[...]а, — ўтмишни эслаш ях[...]лган ишларни гапириш м[...] Лекин бугунги вазифани д[...], эртани ўйлаш, истиқбол[...]а интилишга нима етсин.

— Ҳа, нима ет[син], дедим мен ҳам беихтиёр.

НеъмБОВ.

ҚИЗҒИН ДАМЛАР

Москва районидаги Ленин номли колхоз бир неча йиллардан буён қолоқ ҳисобланиб келарди. Колхозга янги раис сайланди-ю, ишлар анча юришиб кетди. Қишлоқ хўжалик кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйиш, уларнинг ишдаги масъулиятини ошириш хўжалик учун яхши истиқболлар келтирди. Ишни худди ана шундан бошлаган янги раис Исохон Абдусатторов ҳамиша активга таянди, кишилар қалбига йўл топиб, уларнинг меҳнат активлигини ошириб юборди.

Исохон Абдусатторов ерни яхши ишламасдан, уни ардоқламасдан туриб, мўл ҳосил етиштириш қийин эканлигини яхши биларди. Шунга кўра у бригада бошлиқларини, механизаторларни йиғиб, дилдан гаплашди. Участкалар бригадаларга доимий равишда беркитиб қўйилди. Далаларга етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғитлар солиниб, чуқур шудгор қилинди. Буларнинг ҳаммаси тупроқнинг серунум бўлишига яхши таъсир кўрсатди.

1961 йили катта-катта майдонларни шўр босиб кетганди. Ернинг шўрини ювишга тажрибали деҳқонлар ажратилди. Сув ер сатҳидан 20 сантиметр ва ундан ҳам зиёдроқ қилиб қалқитиб қўйилди. Натижада босим кучлилик қилиб, ернинг шўри анча пастга кетди. Ўсимликнинг илдиз отиб ривожланиши, тупроқдаги ўғитлардан баҳраманд бўлиши учун қулай имконият вужудга келди.

Чигит экиш, уни бир текис ундириб олиш ҳамда ғўза парвариши даврида агротехника қоидаларига тўла-тўкис риоя қилинди. Ғўза қатор ораларини культивация қилиш, суғориш ҳамда озиқлантириш ишларининг бир-бирига қўшиб олиб борилганлиги туфайли, ҳар туп ғўза серкўсак бўлиб ўсди. 1961 йилнинг қийин шароитида 1.270 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 19 центнердан ҳосил етиштирилди.

Ҳосилдорлик аввалги йиллардагига қараганда бирмунча ошган бўлсада, янги раис бунга қаноат қилиб қололмади. Экин майдонларининг минерал ва маҳаллий ўғитларга бўлган талабини кўпроқ қондириш, шудгорлашни айни кузда ўтказиш ва яхоб суви бериш — энг асосий вазифа қилиб қўйилди. Айниқса шудгорлашнинг сифатига жиддий эътибор берилди. Ўтган йили ҳам чимқирқарли плуглар ўрнатилмай ер ҳайдалган экан. Бунга барҳам берилди. Механизаторлар ва плугчилар сараланди. Ер 38-40 сантиметр чуқурликда сифатли ҳайдалди. Шудгорлаш олдидан ҳар гектар ерга йиллик нормасининг 55-60 проценти миқдорида суперфосфат, ўртача 8-10 тоннадан гўнг солинди. Сўнгра барча майдонларда пол олиниб, яхоб берилди.

Баҳорга келиб, ерлар синчиклаб кўздан кечирилди. Экин экиладиган майдонларнинг ҳаммаси чизелланди, кесаги кўчган ерлар яхшилаб дискаланди. Натижада тупроқ майин бўлиб қолди. Чигит қисқа муддатда агротехника қоидаларига риоя қилинган ҳолда экилди. Бу яхши самаралар берди. Ҳосилдорлик гектар бошига 5 центнерга, яна бир йилдан сўнг 8 центнерга кўтарилди.

Колхоз аъзолари бу йил ҳам яхши муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ҳар гектар майдондан 30 центнерга етказиб «оқ олтин» етиштирилди. Кўпгина бригадалар бундан ҳам юқори кўрсаткичларга эришдилар. Масалан, моҳир пахтакор Фозилжон Ашуров бошлиқ бригада 56 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» кўтарди. Ўртоқ Ёқубжон Аҳмаджонов бошчилик қилаётган бригада эса 93 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ошириб пахта топширди.

Етти йилликнинг охирги йилида ҳам пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун курашаётган бу колхоз азаматлари шу кеча-кундузда қизғин дамларни бошдан кечирмоқдалар. Улар келгуси йили ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерга етказишга бел боғлаб, мўл ҳосилга ҳозирданоқ пухта замин яратяптилар.

Колхозда ариқ-зовурларни қазиш ва янги сув шохобчалари чиқариш ишлари ҳам жадаллаштириб юборилди. Шу кунларда далага гўнг чиқарилиб, компост тайёрланмоқда.

А. РАҲИМОВ,
Андижон область.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ЯНГИ ЙИЛ ИСТАКЛАРИ

Янги йил ҳам келаётир,
Дўстларим, бугун
Янги-янги бахт тилаймиз бир-биримизга.
Янги зафар, янги омад, янги байт учун
Янги-янги аҳд тилаймиз бир-биримизга.
Ҳамма нарса янги-янги бўлсин майлига,
Қутлуғ бўлсин гўдакларнинг янги қадами.
Ўша янги қадам билан ўссин, майлига,
Коммунистик асримизнинг янги одами.
Ҳамма нарса янги бўлсин, дўстларим, фақат
Чеҳрамиздан аримасин ҳаётнинг рангги.
Ҳамма нарса янги бўлсин, дўстларим, фақат
Ғам бўлмасин, эски ғамлар бўлмасин янги!

Абдулла ОРИПОВ.

ЙИЛЛАР МАЗМУНИ

Ҳаётингда очиб янги манзиллар
Йиллар ўтаверар,
тўхтамас йиллар.
Ўтганни ҳам эсда тутгину
бироқ —
Келажак йилларга боққин
яхшироқ.
Йиллар ҳам йўллардек пасти —
баланддир,
Йил мазмуни инсон дасти
билан̆дир.
Йилларнинг тўлқини,
гирдоблари бор,
Лаззати, қувончи, азоблари бор.
Майли, йиллар билан юргин
сарбасар,
Майли, ёшинг бўлсин саксонми,
тўқсон...
Аммо уни умр демагин
агар —
Ўтган бўлсанг кутиб йиллардан
эҳсон.
Йиллар ялқов учун бешафқат.
Зеро
Йиллардан асрлар яратиш
пайти.
Заррадан қуёшу, томчидан дарё,
Энг олий қасрлар яратиш пайти!

Хайриддин САЛОҲ.

РУБОИЙЛАР

Инсон кўзи само қуёшининг худди ўзгинаси,
Кўкдаги ой инсон қошининг худди ўзгинаси.
Қалб осмондир, юрак шу осмоннинг юлдузидир,
Юз қизили чақмоқ оташининг худди ўзгинаси.

* * *

Киши иззат-икрому, ҳурматдан камолга етади,
Эл-юртининг олқиши — раҳматдан камолга етади.
Минг нур бўлгани билан, бўпмаса сув ўсмайди ниҳол,
Ҳаёт, кураш маъноси — меҳнатдан камолга етади.

* * *

Тун осмонига боқсанг ой ҳам юлдузни кўрасан,
Қатрага боқсанг юлдуз, ой-у ҳам ўзни кўрасан.
Кўпмас, яна бир боқчи эринмасдан шу қатрага,
Кетган аждод, келгувчи авлод ҳам бизни кўрасан.

Келдим, кетяпман, юрган йўлимда из қоляпти,
Из ўчар, лекин ортимда ўғил-қиз қоляпти.
Юлдузим ўчар дея хафа бўлмагил асло,
Бош узра кўкда сон-саноқсиз юлдуз қоляпти.

* * *

Ким ўтибди дарёдан кўприк қуриб чўпу хасдан,
Ул ният манзилига ким етибди, айт, беҳосдан.
Бир кўк томчиси билан ортмагандек денгиз суви,
Умринг боқий бўлмайди дабдаба, қуруқ ҳавасдан.

* * *

Нур сочгани билан ой лек, ўзин кўрмайди,
Қайдан чиқиб қайга борар, изин кўрмайди.
Инсон борлиқ кўзгуси. Бўлмаса шу кўзгу,
Оймас ҳатто қуёш ҳам ер юзин кўрмайди.

Тошмамат РУЗИБОЕВ.

ТОШКЕНТДА ҚИШ

А. Тўраев фотоэтюди.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

САМИМИЙ ДЎСТЛИК

ҚОҲИРА, 29 декабрь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикасида расмий визит билан меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети делегациясининг бошлиғи А. Н. Шелепин неча кечқурун матбуот конференцияси ўтказиб, Бирлашган Араб Республикасида 10 кун бўлиш вақтида олган таассуротларини гапириб берди. Қисқа вақт ичида, — деди у, — биз Бирлашган Араб Республикаси халқи ҳаётининг турли томонлари билан, революциядан кейин қилинган ўзгаришлар билан, экономика, саноат соҳасида қўлга киритилган ютуқлар билан таниша олдик. Биз раҳбарларингиз ва халқингизнинг бизга, совет халқи вакилларига нисбатан самимий дўстлигини сездик. Биз ўз сафаримиз натижаларидан ғоят мамнунмиз ва ўйлаймизки, делегациямизнинг визити халқларимиз ўртасидаги, парламентларимиз ўртасидаги, мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашга ҳамда ҳамкорликни кучайтиришга ёрдам беради.

Биз Бирлашган Араб Республикасининг раҳбарлари билан ўтказган учрашувларимиздан жуда мамнунмиз. Биз ҳар иккала мамлакатни қизиқтираётган кўп масалаларни муҳокама қилдик. Биз дўстлар сифатида, империализм ва мустамлакачиликка қарши курашишдан иборат умумий мақсад туфайли бир ёқадан бош чиқарган кишилар сифатида ҳақиқатни очиқ айтиб гаплашиб олдик. Бинобарин, биз мамлакатларимиз ўртасидаги дўстликни юксалтириш ва ривожлантириш учун қўлимиздан келган ҳамма чораларни кўраверамиз.

А. Н. Шелепин саволларга жавоб қайтариб, Совет Иттифоқи ривожланаётган мамлакатларга кўрсатаётган ёрдамга тўхталиб ўтди. Бизнинг халқимиз ҳеч қандай сиёсий ёки бирон-бир бошқа шартлар қўймасдан сидқидилдан ва қардошларча ёрдам кўрсатиб келмоқда, деди у. Совет делегациясининг бошлиғи айтдики, совет халқи Бирлашган Араб Республикасининг социалистик йўлдан ривожланиб бораётганлигини табриклмоқда. Конгодаги аҳвол ҳақида берилган саволга жавобан, А. Н. Шелепин, совет халқи Конго халқининг тарафидадир ва Конго халқининг империализм ҳамда реакция кучлари устидан ғалаба қозонишига шубҳа қилмайди, деб уқтирди.

А. Н. Шелепин таъкидлаб айтдики, Совет давлатининг сиёсати тинч-тотув яшаш принципларига асосланиб келди ва бундан буён ҳам ана шу принципларга асосланаверади. Бу сиёсатни, деди у, бизнинг партиямиз, унинг съездлари қарорлари, унинг программаси белгилаб бермоқда.

ДУШМАНГА ЗАРБА

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Жанубий Вьетнамдаги қўғирчоқ режим қўшинларига зарба беришни давом эттирмоқдалар. Улар 28 декабрда Сайгондан 80 километр нарида ҳукумат қўшинларининг олдинги постларига ҳужум қилдилар. Бу жангда ҳукумат қўшинларидан 43 киши ўлдирилди, 36 киши ярадор қилинди ва 32 киши бедарак йўқолди. Отишма вақтида Американинг бир маслаҳатчиси ва АҚШ ҳарбий-ҳаво кучлари вертолётининг икки учувчиси ярадор қилинди. (ТАСС).

НИГЕРИЯДА САЙЛОВ ОЛДИДАГИ ВАЗИЯТ

ЛОНДОН, 29 декабрь. (ТАСС). Нигерия федерал парламентига 30 декабрга тайинланган сайловни ўтказиш масаласида президент Ннамди Азикиве билан бош министр Абубакар Тафава Балева ўртасида ихтилофлар юз берганлиги Лагосда расмий равишда эълон қилинди. Шу муносабат билан, деб хабар қилади Рейтер агентлигининг мухбири Лагосдан, бугун Нигерия пойтахтида Нигериядаги ҳамма вилоят губернаторлари ва бош министрларининг кенгаши ўтказиладиган бўлди. Сайлов тайинланган муддатда ўтказиладими ёки кечиктириладими, деган масалани кенгаш ҳал қилиб бериши керак. Сайлов арафасида Нигериядаги сиёсий партиялар тузган икки блокдан бири — Бирлашган улуғ прогрессив иттифоқ (УПГА) сайлов ўтказиладиган куннинг бошқа вақтга кўчирилишини ёқлаб чиқмоқда. У ўзининг бу талабини асослаш мақсадида мамлакатда «ҳақиқий эркин сайлов ўтказиш учун шарт-шароит вужудга келтирилмаганлиги»ни важ қилиб кўрсатмоқда. Бирлашган улуғ прогрессив иттифоқ томонидан кеча эълон қилинган баёнотда айтиладики, сайлов кечиктирилмаган тақдирда иттифоқ ўзининг барча номзодлари ва тарафдорларини сайловни бойкот қилишга чақиради. УПГА ўз талабларини қувватлаш учун кеча Лагос марказида қарийб икки минг киши иштирокида намойиш ўтказди. Полиция намойишни тарқатиб юборди.

ЖУЗЕППЕ САРАГАТ — ИТАЛИЯ ПРЕЗИДЕНТИ

РИМ, (ТАСС). Президентни сайлаш юзасид овоз беришнинг 21-даврасида Италия социал-демократ партиясининг раҳбари, ташқи ишлар министри Жузеппе Сагат зарур миқдорда кўпчилик овоз олди ва шу тариқа мавкат президенти бўлиб қолди. Сарагатни ёқлаб 646 овоз рилди. Президент лавозимига сайланиш учун камида 48га овоз олиш зарур эди.

* * *

Италия Республикасининг янги президе — машҳур сиёсий арбоб бўлиб, социал-демократик паянинг аъзосидир.

У 1898 йилда Туринда туғилган. Маълотига кўра. Жузеппе Сарагат — экономист. 1922 йил у социалистик партияга кирган; 1926 йилда фаши маъмурлар томонидан қамоққа олинган, лекин кейинпк чет элга қочиб кетишга муваффақ бўлган.

Италия фашизмдан озод қилинганиданиг Жузеппе Сарагат мамлакатнинг сиёсий майдонида га кўринарли роль ўйнайди. 1947 йилда у Таъсистажлисининг раиси қилиб сайланади.

Жузеппе Сарагат узоқ давр мобайнидоциал-демократик партиянинг раҳбари бўлиб келади.

У, христиан-демократик, социал-демокрк ва бошқа партияларнинг вакилларидан иборат қилизилган коалицион ҳукуматларга бир неча марта аъзолиб кирган. Жузеппе Сарагат 1963 йил декабрь ойидбери сўнгги икки ҳукумат составида ташқи ишлар мстри лавозимини эгаллаб келар эди.

(ТАСС).

ЖОСУСЛАР ВА ДИВЕРСАНТЛАР ҚЎЛГА ОЛИНДИ

ЖАКАРТА, 29 декабрь. (ТАСС). Индонезия хавфсизлик органлари Жанубий Сулавеси оролининг маъмурий маркази бўлган Макасар шаҳрида гоминданчиларнинг яширин ташкилотини топиб, йўқ қилдилар. Бугун АНТАРА агентлигининг хабар беришича, кенг томир ёйган ва яширин равишда «ЛДТ» номи билан юритилган бу жосуслик тармоғи Индонезия Республикасига қарши диверсиячилик ва саботажчилик ишлари олиб боришни ўзига вазифа қилиб қўйган. Ўзини 1925 йилдаёқ гоминданчилар тўдаси билан боғлаган бу ташкилотнинг фаолияти «индонез халқининг курашига жиддий зарар етказди», — деб таъкидланади хабарда. «ЛДТ» бошлиқларидан олтитаси қамоққа олинган.

Ташкилотнинг штаб квартирасидан топиб олинган махфий ҳужжатлардан маълум бўлишича, унинг жами аъзолари қарийб уч минг кишидан иборат бўлиб, асосан хитойликлардир. Ташкилот аъзолари сиёсий ва иқтисодий характердаги жосуслик маълумотларини тўплаб, чет элларга юборишдан ташқари контрабанда йўли билан афъюн ва бошқа шу каби наркотик моддаларни сотиш билан шуғулланиб келганлар.

Қамоққа олинганлар тергов тамом бўлгандан сўнг судга берилади.

ИТАЛИЯ ПЗИДЕНТИ ҚАСАМҚИЛДИ

РИМ, 29 ,брь. (ТАСС). Бугун Ита парламенти ҳар иккала пасининг қўшма мажлисн республиканинг янги пденти Ж. Сарагат қасамилди ва ўзининг президик лавозимини эгаллага кейинги биринчи мактн ўқиб берди.

ҚУВАЙҲУКУМАТИ ИСТЕ БЕРДИ

ҚУВАЙ29 декабрь. (ТАСС). Кт бош министри Ассабвлат бошлиғи амир Абд Ассалим Асабоҳга хутнинг истеъфо берганлигрисидаги аризасини тоди. Амир истеъфо б тўғрисидаги аризани қилди ва ҳукумат аъидан янги кабинет тунига қадар ўз вазифала бажариб турншлари тимос қилди.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ДАКАР, 29 декабрь. (ТАСС). Португалия Гвинеясининг мустақиллиги учун курашувчи фронтнинг (ФЛИНГ) ватанпарвар кучлари сўнгги вақтларда Португалия мустамлакачиларига қарши икки марта жанг қилиб, катта муваффақиятга эришдилар. ФЛИНГ раҳбарлиги эълон қилган ахборотда айтиладики, ана шу жанглар натижасида мустамлакачиларнинг 48 аскари ўлдирилди ва бир неча ўнлаб аскари ярадор қилинди. Ватанпарварларнинг отрядлари Сенегал чегараси яқинидаги Барро районида аэродромни бутунлай вайрон қилишга муваффақ бўлганликлари ахборотда кўрсатиб ўтилади. Ахборотда айтилишича, Бафата билан Габоу ўртасидаги районнинг бошқа бир участкасида партизанлар иккита юк машинасини ва Португалиянинг йигирмадан ортиқ солдатини ер билан яксон қилганлар. Улар шунингдек бензин тарқатувчи бир неча пунктни бузиб ташлаганлар. Мустамлакачилар армияси Португалия Гвинеяси пойтахтининг Биссау районида ана шу пунктлардан фойдаланиб келар эди.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

◉ СССР Олий Совети депутати, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси А. Н. Шелепин бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Қоҳирадан Москвага учиб кетди. Делегация Бирлашган Араб Республикаси Миллат мажлисининг таклифига мувофиқ Бирлашган Араб Республикасида ўн кун бўлди. Совет парламенти аъзолари Қоҳира, Асвон, Искандария, Порт-Саид ва Луксорда бўлдилар, Бирлашган Араб Республикаси халқининг меҳнат муваффақиятлари билан танишдилар.

◉ Энг йирик Камеруна-Дуал портига биринчи совет траулери келди. Кема бу ерга 136 тонна янги музлатилган балиқ олиб келди. Бу балиқларни «Энсе пешри» фирмаси аҳолига сотади. Бу фирма совет-камерун савдо битими шартларидан бирини амалга ошириш мақсадида мамлакатда ташкил этилган эди. Совет Иттифоқининг Рига портидаги 88-траулери ҳар ойда бир неча марта Камерунга балиқ етказиб беради.

◉ Чехословакиянинг Танзания Бирлашган Республикасидаги ишлар вакили Ф. Вомачка Занжибар Соғлиқни сақлаш министрлигига замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган иккита тез ёрдам автомашинасини топширди. Занжибар соғлиқни сақлаш министри Абуд Жамбе шу совғани қабул қилиб, дўстона ёрдам учун Чехословакия ҳукуматига ва халқига ташаккур билдирди.

◉ Танзания Бирлаҷеспубликаси ҳукумати Танганика радттириш корпорациясини (Танганикдкастинг корпорейшн) ўз контроли га олиш ва бу корпорацияни инфор ва туризм министрлиги ҳузуридаги га айлантириш ниятида эканлигини р равишда эълон қилди. Англиянинг м ака ҳукмронлиги йилларида ҳам ва тгача бу корпорация хусусий ташк фатида мавжуд эди.

◉ Ибоданда (Ғарби рия) Африка ва Ўрта Шарқ универси профессорлари ва ўқитувчиларининг еренцияси очилди.

◉ Нигерия касаба лари Бирлашган ҳаракат комитети к юзларининг барча аъзоларини Ниг 30 декабрга белгиланган парламент вларини кейинга суриш тўғрисидаг бларини қўллаб қувватлаш юзасида лакатда ўтирган ҳолда забастовка уга чақирди. Партияларнинг сайлов блокларидан бири — Бирлашган прог улуғ иттифоқ блоки сайловлар муд кечиктиришни талаб қилиб чиққан

◉ Ҳиндистонни ида одамхўр йўлбарс отиб ташла йўлбарс кейинги уч ой давомида ни халок қилган эди. Йўлбарсни О штати қонун чиқарувчи мажлиси аъзоси Р. Патнаик топди ва отиб та (ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯСИГА

Ҳурматли редакция, менга СССР халқ артисти фахрий унвони берилиши муносабати билан жамоат, ижодий ташкилотлардан, муассаса ва корхоналардан ҳамда дўстларимдан жуда кўп табрик телеграммалари келди.

Газетангиз орқали, менга юксак фахрий унвон берилиши муносабати билан табриклаган барча ташкилотларга ва дўстларимга ўзимнинг чуқур миннатдорчилигимни изҳор қиламан.

Наби РАҲИМОВ,
СССР халқ артисти.

РОНИКА

стон ССР Министр ти ўртоқ Степан И Кадишевич Ўзбе СР Халқ хўжалиги к нинг раиси қилиб т ди.

КОЛХОЗ КОМАНДАСИ — «А» КЛАССИДА

ФУТБОЛ

Ўзбекистондаги футбол ишқибозларини кириб келаётган янги йил арафасида яна бир хушхабар билан хушнуд қилмоқчимиз: 1964 йилги мавсумда иттифоқдош республикалар («Б» класси) командалари ўртасида мамлакат биринчилиги учун ўтказилган учрашувларда биринчи ўринни эгаллаган «Политотдел» (Тошкент области) командаси футболчилари 1965 йилги спорт мавсумида «А» классида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Команда бошлиғи Д. Б. Шегайдан футбол шинавандаларини қизиқтирадиган бир неча саволларга жавоб беришни илтимос қилдик.

— «Политотдел» командаси Совет Иттифоқи биринчилиги учун келгуси йил мавсумида бўладиган курашларда қайси группада иштирок этади?

— Иккинчи группада.

— Мазкур группадаги рақибларингиз кимлардан иборат?

— СССР Спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзининг Марказий Совети ҳамда Бутуниттифоқ футбол федерациясининг қарорига мувофиқ мамлакат чемпионатининг иккинчи группасида қуйидаги 15 та команда иштирок этади: «Гайрат» (Олмаота), «Шинник» (Ярославль), «Авангард» (Харьков), «Арарат» (Ереван), «Карпати» (Львов), «Заря» (Луганск), «Даугава» (Рига), «Кубань» (Краснодар), «Динамо» (Ленинград), Армия спорт клуби (Новосибирск), «Днепр» (Днепропетровск), «Динамо» (Таллин), «Олга» (Фрунзе), «Торпедо» (Ростов), «Политотдел» (Тошкент области).

— Келгуси йилги футбол жангларида колхозингиз шуҳратини ҳимоя қилиш учун шайланаётган футболчиларнинг номлари билан танишсак.

— Марҳамат, танишинг: дарвозабонлар — Лаврентий Илуридзе, Валерий Гадлевский, ўйинчилар: Анатолий Рем, Станислав Семёнов, Маннон Ёқубов, Геннадий Спиваков, Виктор Кечинов, Вильгельм Қаххоров, Равил Баҳовиддинов, Ришад Курамшин, Евгений Пак, Евгений Казаков, Савелий Хон, Виктор Переверзев, Владимир Чаплигин, Валерий Мельников, Вячеслав Ҳусаинов, Анатолий Пак, Александр Сафригин. Командамиз бош тренери қилиб Чен Ир Сон ва тренер қилиб СССР спорт мастери Илгай Борисович Тазетдинов тасдиқланди.

— Бўлажак мавсумга қандай тайёргарлик кўряпсизлар?

— Маълумки, командамиз «А» классида қатнашиш ҳуқуқини биринчи марта қўлга киритди. Бу — ғоят шарафли, ғоят масъулиятли синовдан муваффақиятли ўтиш учун тайёргарликни шу кунларданоқ бошлаб юбордик. Тайёргарлик машқларини қатъий план асосида олиб боряпмиз. Ҳавонинг ҳарорати бир оз пасайиб қолганлиги сабабли тренировкаларни қишки бинода ўтказмоқдамиз.

— Кириб келаётган янги йил муносабати билан газетхонларимизга қандай истакларингиз бор?

— Ҳурматли газетхонлар, бизнинг кўп сонли шинавандаларимиз, мададкорларимиз, сизга янги йилда янги куч ва ғайрат, янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз. Шу билан бирга, сизни ишонтириб айтамизки, янги йилда биз ҳам юксак ишончларингизни тўла оқлашга бутун куч ва ғайратимизни сафарбар этамиз.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

31 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Қорбобо эшик қоқмоқда** (болалар учун). 18.35 — **Снеговик хат ташувчи** (мультипликацион фильм). 18.55 — **Шонли ғалабалар йили.** 19.20 — **Хуш келибсиз** (кинокомедия). 20.35 — **Янги йил кечаси.** 22.40 — **Келаётган янги йил билан** («Голубой огонёк»). 00.05 — **Янги йилингиз қутлуғ бўлсин!** («Голубой огонёк»).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/XII да кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Севилья сартароши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/XII да **Биринчи муҳаббат,** 1/I да **Сарвқомат дилбарим.**

КИНО

МАДАНИЯТ САРОЙИДА (Панорама кинотеатри) — 1/I дан 10/I гача мактаб ўқувчиларининг қишки каникул кунларида рангли кенг форматли фильм **Уйқудаги гўзал.**

Айтишув — «ВАТАН» (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 1 ва кеч 10 да). СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Сўнмас аланга — «ВАТАН» (кундуз соат 2 ярим, 6 ва кеч 7 ярмида). «МОСКВА» (кундуз 12, 5 ва кеч 10 да). «ЮЛДУЗ» (кеч 6 ва 10 да).

Бир фирибгар бўлган экан (кундуз ва кечқурун). **Мультфильмлар тўплами** (эрталаб соат 10 да) — «МИР».

Тош гул — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ярмида). «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10, кундуз 12 ва 2 да). «МОСКВА» (эрталаб 10 да).

Жаноб 420 — НАВОИЙ номли (кундуз соат 12, 2-40, 5-20 минут ва кеч 8 да). «ЧАЙКА» (кундуз 4, кеч 7 ва 10 да).

Тоғлиқ қасоскорлар — «ИСКРА» (кундуз соат 5 гача).

Даҳшат — «ВОСТОК» (кичик залда). «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 5 ва кеч 7 да).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИГА

РЕПЕРТУАР ПЛАН

1/I да — **Ўғил уйлантириш.**
2/I да — **Ишқинг билан.**
3/I да — **Ҳожи Каримнинг ойга саёҳати.**
4/I да — **Жон қизлар.**
6/I да — **Ёшликда берган кўнгил.**
7/I да — **Зарафшон қизи.**
8/I да — **Тошболта ошиқ.**
9/I да — **Нодира.**
10/I да — **Малиновкада тўй.**

Спектакллар кундуз соат 12 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади. Телефон 4-30-01, 4-20-54.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
1 январда
кундуз соат 12 ва кеч 8 да

катта концертлар

СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева, Саодат Қобилова,** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова, Гулнора Маваева,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Йўлдошев, Михаил Давидов, Жўра Қосимовлар** қатнашади.

Халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИГА

РЕПЕРТУАР ПЛАН

1/I да — **Сарвқомат дилбарим.**
2/I да — **Биринчи муҳаббат.**
3/I да — **Номаълум киши.**
5/I да — **Биринчи муҳаббат.**
6/I да — **Хатарли йўл.**
7/I да — **Қутлуғ қон.**
8/I да — **Алишер Навоий.**
9/I да — **Қутлуғ қон.**
10/I да — **Сарвқомат дилбарим.**

Спектакллар кундуз соат 12 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА

1 январда кечқурун
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Л. А. Юхвид асари

МАЛИНОВКАДА ТЎЙ

3 парда, 5 кўринишли музикали комедия.

В. А. Александров музикаси.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
10 январгача
РСФСРда хизмат кўрсатган артист
ЮРИЙ ДУРОВ ВА ЛИТВА ЦИРКИ «ВИЛЬНЮС» АРТИСТЛАРИ
иштирокида

„Циркда арча байрами“

Томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да бошланади.

Диссертация ёқлайдилар

1965 йил 13 январь кундуз соат 3 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг экономика бўйича бирлашган совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй)

Р. В. Набиев — иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Қорақалпоғистонда автомобиль транспорти ва йўлларининг тараққиёти» деган темада.

1965 йил 14 январь кундуз соат 2 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг илмий совети мажлисида (Братск кўчаси, 33-уй, 5-қават).

Д. Я. Алиева — фалсафа фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Т. Парсонс социологик концепциясининг танқиди» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1965 йил 14 январь кундуз соат 12 да. Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Киров кўчаси, 22-уй, 16-аудитория) қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Н. П. Бойко: «Ўзбекистоннинг тоғ этакларидаги қирларида иҳота ўрмон яратиш тажрибаси» деган темада.

М. Маҳмудов: «Мис моддаси етишмайдиган зонада қоракўл қўйларининг маҳсулдорлигига мис микроэлементининг таъсири» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Киров кўчаси, 22-уй).

...дактор М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 12298. ИНДЕКС — 64543. Н. Б. 302.

Лирик шеърлар

ШУКРУЛЛО

КОШКИ ЭДИ...

Инсон қалби қилдек нозикдир жуда.
Баъзан қувонтирар кичик бир нарса.
Баъзан дилни ўртар, қариганингда —
Сувга оқиб кетса қўлингдан ҳасса.

Ота ҳайрон эди анҳор бўйида.
Гўё бой бергандай қўлдан бахт қушин,
Гўё оқар эди тўлқин қўйнида
Қудратли ёшлиги, суянган кучи.

Олиб берганимда, миннатдорлиги
Ҳали кўз олдимдан кетмайди нари,
Шундай қувондики, оқизоғини
Сувдан тутиб олган гўдак сингари.

Қалбимдан бир ҳузур, ғурур сезаман,
Мамнун чеҳрасини эслаб ҳали ҳам.
Кошки ҳамма боқса шу назар билан,
Кошки шунга доим лойиқ бўлолсам.

РОЗИМАН

Агар, ёнгин десанг, майли, ёнаман,
Фақат яшаш учун туғилмас одам.
Ҳатто тупроққа ҳам мен айланаман,
Бир гул ундирмоққа агар ярасам!

Менинг ёнишимдан сен қуёш бўлиб,
Ҳамиша нур сочсанг, розиман, майли!
Мен тупроқ бўлсаму, сен гулдек тўлиб,
Жаҳонга юз очсанг, розиман, майли!

Инсон жони билан неки яратса,
Яратгани билан яшай олур у.
Кошки истагингга мен ҳам яралсам,
Балки, қуёш бўлиб қолардим мангу!

ОТАШ ҚАЛБ

Баъзан мен ёнаман бир оташ каби,
Афсус, дўстим, бунга доринг қилмас кор.
Мени даволаш-чун, баъзилардаги
Лоқайдлик касалин йўқотиш даркор.
Бундай касалликни кўрмадим дерсан,
Синода ҳам йўқ деб бўларсан ҳайрон,
Бу сени тинкангни қуритар зимдан,
Ҳатто ўғирликдек етказар зиён.

У сенинг уйингга ўт ҳам қўймайди,
Ёнса, жон койитиб, сепмайди ҳам сув,
Уйинг кул бўлса ҳам у-чи, куймайди,
Буйруқсиз ўрнидан жилолмайди у.

Дўстим, минг ташаккур, — шодлигимга ҳам,
Қайғумга ҳам доим бўласан шерик.
Ҳа, меҳрибон бўлар ҳақиқий одам,
Ахир одам билан одамзод тирик.

Даволама мени!
Шу меҳр билан,
Майли қалбим ёнсин бир қуёш мисол.
Бу ўтни сўндирма!
Аммо, энг тубан —
Лоқайд, шахспарастлар қалбига ўт сол!

ФАН ОЛАМИДА

МУЗ «ТОБУТ»

Сант-Яго шаҳридаги (Чили) музейда ғалати бир экспонат бор. Бу ерда ичида одам қотиб қолган катта муз тобут сақланади.

Бу «тобут»нинг топилганига 10 йил бўлди. 1954 йилнинг февраль ойида бир группа альпинистлар Серро Пайне тоғининг денгиз сатҳидан 5000 метр баландликдаги қорли чўққисига кўтарилдилар. Кеч бўлиб, қоронғида пастга тушиш имконияти бўлмади. Альпинистлар чўққида тунамоқчи бўлдилар. Улар палата қуриш учун музни ёришаётганда темирломга қизил мато илашган. Синчиклаб қарашганда музнинг ичида қандайдир бир нарса кўринган. Альпинистлар музни авайлаб ўйдилар. Муз ичида 12 ёшлар чамасидаги ҳинд бола плашчга ўралган ҳолда тумушиб ўтирарди.

Бундай баландликка у қандай чиққан экан? Бир ўзи бўлганми? Бу саволларга ҳали ҳеч ким жавоб топгани йўқ.

Альпинистлар қоядан муз «тобут»ни ажратиб олиб, брезентга ўраганлар ва пастга олиб тушганлар.

Медицина текширишлари натижасида шу нарса аниқландики, бу воқеа бундан 500 йил аввал содир бўлган. Бола эса ҳозир ҳам муз ичида худди тирик тургандек кўринади...

Муз «тобут» шу ҳолича Сант-Яго музейида экспонат сифатида сақланмоқда.

«ИТОАТКОР» ЧИРОҚ ВА «БЎЙСУНМАС» ПЎЛАТ САНДИҚ

Бу чироқни ёқиш ёки ўчириш учун ўчиргич (выключатель)ни ахтариш шарт эмас. Қўлингиз билан чироққа ишора қилсангиз шунинг ўзи кифоя. Қўлингизни лампа қалпоғига яқинлаштирганингизда, кучсиз ток воситаси билан кучли ток занжирига улаш учун ишлатиладиган сезгир асбоб бу ҳаракатни «сезиб», лампа ўчади ё ёнади. Бунинг учун қўлингизни лампа қалпоғига 40 сантиметр яқинлаштиришингиз керак.

Англияда ҳозир ана шундай лампалар сотилмоқда. Пўлат сандиқларни ўғрилардан сақлашда ҳам бу усулдан фойдаланиб келинган. Жиноятчи уйга кирса ёки пўлат сандиққа яқинлашса сезгир регулятор буни сезиб, дарҳол сигнал беради.

(«Знание-сила» журналидан).

СТУДЕНТЛАР ва илмий-текшириш ходимлари ишининг самарали бўлиши кўп жиҳатдан лаборантларга боғлиқ. Суратда: Тошкент политехника институти химия ва технология факультетининг старший лаборанти М. Расулова. У ўзига берилган топшириқни сидқидилдан бажариб, илмий ишларнинг яхши натижалар беришига муносиб ҳисса қўшмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ОЛАМ ЯНГИЛИКЛАРИ

ПЛАНЕТАНИНГ ҲАММА ТОМОНИДАН

ТАССнинг чет эллардаги мухбирлари хабар беради

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг VII пленуми бўлиб ўтди. Пленум Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси билан Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети президиумининг қўшма мажлисида қабул қилинган 1965 йилги халқ хўжалиги плани лойиҳасини ҳамда давлат бюджети тўғрисидаги қонун лойиҳасини тасдиқлади. Министрлар Совети бу лойиҳаларни кўриб чиқиш ва узил-кесил ҳал қилиш учун Давлат кенгашига ва Халқ палатасига топширади. Германия Бирлашган социалистик партиясининг бошланғич ташкилотларида келаси йил 1 февралдан 31 мартгача ҳисобот-қайта сайлов йиғилишлари ўтказишга қарор қилинди.

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ

Пекиннинг яшил безаги йилдан-йилга кўпайиб, гўзаллашмоқда, шаҳар аҳолиси кўкаламзорлаштириш ва пойтахт теварагида «яшил маржон» яратиш ишида актив қатнашмоқда. Ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар Пекиннинг ичида ва унинг атрофида янги парклар, скверлар бунёд қилмоқдалар, дарахт кўчатлари ўтқазмоқдалар. Бу йил Пекин яқинидаги Сишань тоғининг ён бағирларида янги дарахтзорлар вужудга келди, Сишаньлин сув омбори атрофида, Бадачу районида янги қарағайзорлар ва мева боғлари қад кўтарди. Фақат шу кузнинг ўзидагина Пекинда 120 минг тупдан кўпроқ дарахт ўтқазилди.

КУБА

Пинар-дель-Рио вилоятидаги тўққизта қанд заводидан тўрттаси янги ҳосил шакар қамишини қайта ишлашга киришди. Камагуэй вилоятидаги уч завод ҳам қанд ишлаб чиқаришга киришди.

Шакар қамиши ҳосилини ўриб олмоқ учун бошланган бешинчи ҳашарда қатнашиш мақсадида Кубага келган 250 совет комсомол механизаторлари мамлакат вилоятларига жўнаб кетишди. Ленин комсомолининг вакиллари қизғин кутиб олиндилар.

РУМИНИЯ

Руминияда учта янги корхона қурилиб бўлди. Хацигда гўшт комбинати фойдаланиш учун топширилди. Бакеудаги ёғочни қайта ишлаш комбинатида қурилиб бўлган мебель фабрикасини ишлатиб, синаб кўриш бошланди. Питештида қарағай тахта тиладиган завод қуриб битказилди.

ЮГОСЛАВИЯ

Югославия Коммунистлар союзининг VIII съездида қатнашмоқ учун КПСС делегацияси Белградга келди. Делегация составида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат П. Н. Демичев (делегация раҳбари), КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, «Правда» газетасининг бош редактори А. М. Румянцев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Югославиядаги элчиси А. М. Пузанов бор (ТАСС).

ВИЛЬСОН АҚШГА КЕЛДИ

ВАШИНГТОН, 6 декабрь. (ТАСС). Англия бош министри Гарольд Вильсон расмий визит билан бугун бу ерга келди. Вильсон АҚШ президенти Линдон Жонсон билан музокаралар олиб боради. Вашингтонга келгач, Вильсон ўзининг Жонсон билан олиб борадиган музокаралари муҳим ҳаётий аҳамиятга эга бўлишини айтди. Бироқ унинг фикрича, бу музокаралар Атлантик иттифоқ проблемаларининг муайян ҳал қилинишига олиб келмайди.

КОНГОДАГИ ЖИНОЯТЛАР ТЎХТАТИЛСИН!

ПРАГА. Жаҳон касаба союзлари федерациясининг бош секретари Луи Сайян Бутун Африка касаба союзлари федерациясининг бош секретари Д. Теттегега мактуб юборди. Конгода (Леопольдвиль) яқинда бўлиб ўтган воқеалар муносабати билан, дейилади мактубда, Жаҳон касаба союзлари федерациясининг секретариати Бутун Африка касаба союзлари федерацияси билан ўзининг ғоят бирдам эканлигини изҳор қилади. Конгонинг ички ишларига чет давлатлар яна аралашганликлари сабабли бутун дунё касаба союз ташкилотлари қаҳр ва ғазаб билан норозилик билдирадилар. АҚШ ва Бельгия ҳукуматлари бу интервенцияни «одамгарчилик юзасидан қилинган иш» деб кўрсатишга уринаётганликлари Конго халқининг озодлигига қарши империалистлар интервенция қилганидан иборат очиқ кўриниб турган фактни яшира олмайди. Жаҳон касаба союзлари федерацияси шу нарсага жуда аминдирки, Африка меҳнаткашлари ва халқлари ўзлари олиб бораётган курашда бирлашиб ва бутун дунёдаги ўзларининг курашдош қардошлари бераётган ёрдамга суяниб, империалистик агрессорларнинг ва шу агрессорлар малайларининг кирдикорларини мағлубиятга учрата оладилар, бутун Африка қитъасида тўла ва узил-кесил мустақилликни қўлга киритадилар, яхши турмуш ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда муваффақиятлар қозонадилар.

НЬЮ-ЙОРК. АҚШнинг Конгодаги интервенциясига қарши норозилик билдираётган ёш америкаликларнинг Нью-Йоркда намойиши бўлиб ўтди. Америка армияси ва ҳарбий ҳаво кучларининг одамлар ёллаш пункти биносини ўраб олган йигитлар ва қизлар кўтариб олган плакатларда «Америка монополиялари Конгода катта фойда орттирмоқдалар», «Ёлланган оқларга ҳеч қандай мадад берилмасин», «АҚШ, Африкадан қўлингни торт, Конгодан чиқиб кет» деган сўзлар ёзилган. (ТАСС).

КОНГОДАГИ АҲВОЛ

ПАРИЖ, 6 декабрь. (ТАСС). Стэнливилнинг Конго дарёсининг чап соҳилидаги африкаликлар яшайдиган қисмида қонли жанглар давом этмоқда. Оқларнинг ёлланган отрядлари ва Катанга жандармларининг отрядлари бир неча кун ёппасига тўп отиб ва Американинг «Т-28» самолётларидан қўзғолончиларнинг позицияларига ракеталар ёғдириб, тайёргарлик кўрганларидан кейин дарёни кечиб ўтишга ва чап соҳилда кичикроқ плацдарм вужудга келтиришга муваффақ бўлдилар.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг юборган хабарларидан маълум бўлишича, қўзғолончиларнинг отрядлари Леопольдвиль қўшинларига қаттиқ қаршилик кўрсатмоқдалар.

Шаҳарнинг дарё бўйидаги ўнг қисмида тинч аҳолидан қонли ўч олиш давом этмоқда. Чомбе шайкалари африкаликларни бир неча минг кишига бўлиб, ҳар қайси тўдани стадионга ҳайдаб келтирмоқда ва бу ерда «уларни текширишдан ўтказмоқда». Ваҳший бандитлар ўзлари «исёнчи» деб гумонсираган ҳар бир кишини шу жойнинг ўзидаёқ отиб ташламоқдалар. 50 мингдан кўпроқ киши мана шундай ваҳшиёна текширишдан ўтказилди.

Чет эл мухбирларининг хабарларига қараганда, Леопольдвиль қўшинларининг ёлланган оқлар бошчилик қилаётган ва «гаровга ушлаб турилган кишиларни озод қилмоқ» учун мамлакатнинг шарқи-шимолига Чомбе томонидан юборилган иккита зарбдор колонна «оғир аҳволда» қолди. Улар ҳамма жойда қўзғолончиларнинг пистирмаларига дуч келмоқдалар, аммо қўзғолончиларнинг ўзлари тутқич бермаётирлар. Поко, Буниа шаҳарлари районида, шунингдек бундан бир неча кун муқаддам қўзғолончилар томонидан ҳукумат қўшинларидан тортиб олинган ва ҳозир қўзғолончилар қўлида турган Паулис шаҳри районида қўзғолончиларнинг отрядлари айниқса актив ҳаракат қилмоқда.

Мамлакатнинг шарқий ва шарқи-шимолий районларидаги африкалик аҳоли озодлик армияси жангчиларини қўллаб-қувватламоқда. Чет эл мухбирларининг айтишига қараганда, Чомбе қўшинлари ҳамма жойда душманлик кайфиятидаги аҳолига дуч келмоқда. «Шу районлардаги африкалик аҳолининг ҳаммаси, — дейилади Конгодан олинаётган хабарларда, — Лумумба руҳи билан... қўзғолон руҳи билан суғорилган».

СПОРТ БАЙРАМИ

Республика пойтахти ва унинг атрофидаги жойлардан келган минглаб киши 5 декабрда Тошкент ипподромига тўпланди. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партияси 40 йиллигига, шунингдек традицион «Пахта байрами»га бағишланиб ўтказилган улкан от спорти байрамини томоша қилдилар. Мусобақаларда қатнашмоқ учун республика ва қардош Қирғизистон областларидан энг яхши чавандозлар бу ерга келдилар.

Байрамнинг тантанали очилиш маросимидан кейин мусобақалар бошланиб кетди. Тошкент шаҳри совруни учун кураш бошланади. Чавандозлар қорабайр зотли отларда 1600 метр масофани босиб ўтишлари керак. Жиззах ишлаб чиқариш бошқармасидаги Навоий номли колхоз вакили Р. Абраимов маррага биринчи бўлиб етиб келади. У «Злой» чопқирида ана шу масофани 2 минуту 4,5 секундда босиб ўтди.

«Ўзбекистон ССР 40 йиллиги кубоги» учун олиб борилган пойга бу спорт байрамининг асосий воқеаси бўлди. Энг яхши чавандозлар қатнашди. Улар энг қисқа вақт ичида 12 та мураккаб тўсиқларни ошиб ўтишлари керак эди. Мусобақаларда ўн беш спортчи қатнашди.

Шу куни от спортининг бошқа қизиқ мусобақалари ҳам ўтказилди. СССР спорт мастери А. Ковшов (Тошкент) чавандозликда юксак маҳорат кўрсатиш мусобақаларида ғолиб чиқди.

От спорти байрамида Ўзбекистон партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, Чехословакиядан келган меҳмонлар ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ХАЙРЛАШУВ КОНЦЕРТИ.

ЛЕНИНГРАД, 7 декабрь. (ТАСС мухбири). Алишер Навоий номидаги ўзбек академик опера ва балет театрининг санъат усталари кеча Ленинграддаги гастролларини Ленсовет номидаги маданият саройида берилган катта концерт билан тамомладилар. Серқуёш республиканинг артистлари Нева бўйидаги шаҳарда 13 та спектакль ва 15 та концерт беришди.

Театр коллективи гастроль бериш учун кеча Москвага жўнаб кетди.

ҚИЛМИШ—ҚИДИРМИШ

Н. ТАРИАНОВ.

(ПОВЕСТЬ)

<>

— Гап деган мана шундай бўлибди, — деди сариқ қошли киши хурсанд бўлганидан.

У эшик ёнида турган бесўнақай кишига инглиз тилида ниманидир буюрди.

— Москвага қачон қайтасиз?

— Икки ойдан кейин — октябрда. Сизни қаерга тайинлашларидан хабарингиз борми?

— Ҳозирча хабарим йўқ. Лекин хотинимнинг қариндошлари бор... шулар орқали ҳаракат қилиб кўраман.

— Бизга қолса марказий ҳарбий аппаратда ишлаганингиз маъқул. Сабабини ўзингиз тушунасиз, албатта.

— Маҳаллий ҳарбий округларда ҳам сиз бизга анча қимматли маълумотлар юбориб тураверасиз. Лекин марказий аппарат — марказий аппарат-да! Жуда соз бўлардида... Инглиз тилига қалайсиз?

— Унчалик билмайман, энди ўргана бошладим.

— Тузукроқ ўрганинг. Сиз билан алоқа қилгани Москвага рус тилини ёмон биладиган кишилар келиб қолиши мумкин.

— Бўпти, — деб жавоб берди Плахин ҳозиржавоб ўқувчилардек.

— Сизни эҳтиёт қилиш учун қўлимиздан нимаики келса, ҳаммасини қиламиз. Бунинг учун биз томондан таклиф қилинадиган алоқа воситалари билан иш кўришингиз зарур. Биз билан узоқ ва самарали ҳамкорлик қилишингизни хоҳлаймиз. Бу бизга ҳам фойдали, сизга ҳам фойдали. Ишимиз ўнгидан келадиган бўлса, сизга яхшилаб ҳақ тўлаш йўлларини топамиз, ҳаётингизни фаровон, кўнгилдагидек қилиб қўямиз. Фрейлен Хильда билан қилган суҳбатингизга қараганда, сиз бизнинг мамлакатда ёки Ғарбий Европадаги бошқа бирор жойда яшамоқчисиз. Сизнинг бу гапингиз фрейлен билан ўтказган бошқа суҳбатларингиз қатори пленкага ёзиб олинган. Эшитасизми?

— Йўқ... керак эмас.

— Айтганча, шу суҳбатимиз ҳам ёзиб олинган. Кўриб турибсиз, бошқа иложингиз йўқ... Шунинг учун бир озгина юзакичиликка қарши бўлмассиз, деб ўйлайман.

Сариқ қошли киши Плахинга инглиз ҳарбий разведкаси органлари билан ҳамкорлик қилиш юзасидан ёзма равишда мажбуриятни айтиб турди.

Катта шишадаги коньякни деярли Плахиннинг ўзи ичиб қўйди. Инглиз хайрлаша бошлади.

— Яқин орада кўришгунча, жаноб Плахин. Шу ерда қоласизми? Фрейлен Хильдани шу ерга юборайликми?..

<>

Целлендорфда бўлган воқеа чет элда уч йил мобайнида Плахин қилган касофат ишларнинг оқибати эди. Самимиятдан йироқ бўлган, хасадчи бу киши аслида ўртача бир ходим эди. Унинг шунчаки, баъзан эса қониқарсиз иш фаолиятини бошлиқлар танқид қилишгундай бўлса, у, мени кўролмайдиганларнинг иши, деб нолирди. Шундай кезларда уйга келгач, хотинига минғиллаб шикоят қиларди, назарида «омади келганлар»ни, аслида эса талантли, қобилиятли, серғайрат, ташаббускор ҳамкасб ўртоқларини ёмонлагани-ёмонлаган эди.

Табиатан мулойим, андишали Клавдия эрининг камчиликларини яхши биларди, унинг ишдаги нуқсонларини ётиғи билан айтарди. Шундай пайтларда Плахин, сен ҳам душманларимнинг гапига учяпсан, деб жеркиб берарди.

Клавдия катта, кўнимтир кўзларини унга тикканича жим қоларди. Шу тариқа эридан кўнгли совий бошлаб, анча паришонхотир бўлиб қолди. Қани энди отаси тирик бўлса-ю, дардини айтиб юрагини ёзса! Ақлли, мулоҳазали, мулойим бу киши одамларни яхши билар, дарҳол тушунарди. Хўжакўрсинга одамжон, лекин ўзи пуч Олег қизининг бошини айлантириб қўйганидан ичида қаттиқ хафа эди. Плахин чол унинг кимлигини яхши билиб олганлигини сезарди. Овқатдан сўнг чой ичар пайтда унинг ўткир кўзларига қарашга ҳам ботинолмасди. Клавдияга эса отаси билиб қолса чатоқ бўлади деб, яширинча уйланиб олди. Отпуска олгач, офицерлар клубида кутубхоначи бўлиб ишловчи Клавдияни ишдан бўшатиб олиб Сочига жўнади. У ердан туриб Клавдия отасига: «Олег билан турмуш қурдик, кечир, дуо қил» деб телеграмма берди. Отаси ҳам жавоб берди: «Бахтли бўл, Олегни табриклайман, қучаман. Отанг». Кечқурун генерал уйида собиқ адъютанти билан бирга қизининг бахти учун бир шиша «Двина»ни бўшатди. Лекин унинг кўнгли ҳамон ғаш эди.

Илгарилари қўрқиб юрган қайнатаси вафот қилгандан кейин Олег энди секин-аста қилиқ чиқара бошлади. Камчиликлари аниқ сезила бошлади. Табиатан ҳасис, майда, очкўз киши экан. У қайнатасининг баобрў дўстларидан бирига ёпишиб олиб, Берлиннинг демократик секторидаги ҳарбий муассасаларимиздан бирига жойлаштириб қўймагунича қўймади. Плахин яхши характеристикалар тўплаб олди. Бу учар йигит лозим бўлган кишилар билан вақтида қадаҳ уриштира билар, керакли кишисига хушомад қилар эди. У таниш-билишларни ҳам, дўстларни ҳам жуда танлаб топарди. Булар баобрў, «керакли кишилар» эди. Бундай кишилар билан муомала қилганда эҳтиёт бўлар, уларнинг кўнглини топарди. Ўзини иш эзиб қўйган бўлса ҳам, лекин ҳеч нарсага умид қилмайдиган, шон-шуҳрат ортидан қувмайдиган оддий меҳнаткаш одам қилиб кўрсатарди. Йўқ, у фақат улуғ мақсад йўлида ишлайди, ҳамкасблари уни тушунишадими, қадрига етишадими, бу уни қизиқтирмайди.

АМЕРИКАЛИКЛАР ПАРИЖДА

Павильоннинг ичи шов-шув. Дикторнинг бир меъёрдаги сўзлари орасида стендлар ёнида: «Трэ знтересан!», «Манифик!», «Колосаль!» деган тасанно сўзлари эшитилади.

Плахин совет кишиларининг космосни ўзлаштиришдаги янги муваффақиятларига бағишланган катта композиция ёнида хомуш турарди. Одамларга бепарво кўз ташлайди. Тиллни кўриб таажжубланмади. Инглиз ҳам Плахинни кўриб, шошмасдан эшик томонга йўл олди. Муздек ичимликлар сотадиган киоска олдига келиб навбат олди. Ўзидан кейин турган Плахинга пайт пойлаб туриб, бундай деди:

— Бугун соат еттида Кэд'Орсей рўпарасидаги Сена дарёсининг кўприги ёнида.

Куз қуёшида Париж каштанлари олтиндек товланади. Сенанинг гранит ўриндиқларида ўнгиб кетган, йиртиқ-ямоқ пиджак кийган қариялар хомуш ўтиришарди. Улар дарёнинг сокин, лекин булғанган сувига қармоқ ташлаб балиқ илинишини соатларча кутишарди. Энг қизиғи шунда эдики, шаҳарнинг шу булғанган сувидан ҳали ҳам балиқчалар чиқарди. Кучдан қолган, ёлғиз қария учун эса кечки овқатни тенин қилиш жуда катта гап.

Плахин кўприкдан ўтар экан, ҳеч кимни кўрмади. Қилар ишини билмай тўхтаб қолди. Кўприкдан юз метрча нарида турган машина ўрнидан қўзғаб, Плахиннинг олдига келиб тўхтади. Очиқ деразадан Плахин таниш юзни кўрди — инглиз разведкачиси Пайль билан Лондонда кўришган эди. Пайль эшикни очди. Унча кўп юришмади, яна кўприкдан ўтишиб, Этуаль майдонига йўл олишди. У ердан, «Ғалаба» аркасидан ўтиб, маршал Фош авенюсига қадар боришди. Ҳашаматли, теварак-атрофи кўм-кўк дарахтзорлар билан ўралган катта ҳовли ёнидаги кўчалардан бирида машина икки тавақаси кенг очилган дарвозага кирди-да, қурилганига анча бўлган ва дарахтлар ичига яширинган бир бино олдига келиб тўхтади, иккинчи қаватдан ёруғ тушиб турибди.

(Давоми бор).

Боши газетанинг 28, 29 ноябрь, 1, 2, 4 ва 5 декабрь сонларида.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8. ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Тенгдошлар (мактаб ўқувчилари учун). 18.30 Телевизион янгиликлар, 18.45 — Шеърлар, 19.05 — Врач маслаҳати, 19.25 — Композитор Шоҳидий.

20.00 — Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 20.05 — Телевизион янгиликлар, 20.20 — Халқаро ҳаёт, 20.35 — Ўрта Осиёнинг катта химияси, 20.50 — Чайка (А. П. Чехов пьесаси асосида телепостановка).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.15 — Шайтонча (болалар учун қўғирчоқ фильм), 18.40 — Қум соат (В. Каверин эртаги асосида Ленинград телестудияси спектакли), 19.30 — Тошкент янгиликлари, 19.40 — Ўттиз йилдан сўнг (телеочерк).

Ўзбек тилида: 20.05 — Тошкент янгиликлари, 20.15 — Концерт (чолғу куйларидан).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/XII да Сўнгги нусхалар, 9/XII да Хатарли йўл.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/XII да Жон қизлар.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Литва цирки артистларининг гастроллари ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист Юрий Дуров гастролининг давоми.

КИНО

Меҳрибон оила — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (2-залда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (кундуз соат 3-40 минут, 5 ярим ва кеч 7-15 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 3, кеч 7 ва 10-40 минутда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кундуз 12, 4 ва кеч 8 да), «ЧАЙКА» (кундуз 4 дан).

Жаноб 420 — «ВАТАН» (эрталаб соат 9-50, кундуз 12-40 минут ва кеч 9 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз 12 дан), «ДРУЖБА» (1-залда кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Ҳаёлимдаги қиз «МИР», «ЮЛДУЗ» (кундуз ва кечқурун).

«Трясогузка» армияси — СОБИР РАҲИМОВ номли, (эрталаб соат 11 ва кеч 6 яримда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 да).

Ёр-ёр (ўзбек тилида) — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
10, 13 декабрда
Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти
Комилжон ОТАНИЁЗОВ
раҳбарлиги ва иштирокида
ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТЛАРИ

Бутуниттифоқ ёшлар ва студентлар фестивали лауреатлари Мунаввар Давлатова, Отажон Ражабов, солистлардан Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова, Жуманиёз Собиров, Шариф Султонов, Отабой Ҳасанов, Раъно Жуманиёзова, Отаназар Абдалниёзов, Ражаб Исмоилов ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
институтга кириш имтиҳонларига тайёрлайдиган
ПУЛЛИК, 8 ОЙЛИК
КУРСГА
АРИЗАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Курсга кирувчилар аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб берадилар: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, иш жойидан справка, турар жойдан справка, характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 2 та фотокарточка.

Ўқиш ҳақи — 25 сўм.

Аризалар кундуз соат 3 дан кеч 7 гача қабул қилинади.

Ўқиш 10 декабрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1-Қорамурт проезд, 6-а уй, 2-қават, 228-хона.

Москва шаҳар, Литвин-Седой кўчаси, 3-уй, 6-квартирада турувчи Михаил Яковлевич Булошниковнинг Тошкент шаҳар, Хоразм кўчаси, 31-а уйда турувчи Естер Хуновна Скляревичдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Чилонзор массив, Б-6 сектор, 15-уй, 9-квартирада турувчи Римма Ивановна Токареванинг шу уйда турувчи Феруз Ризозода-Холалидан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениеси президиуми ва коллективи правление раисининг ўринбосари Қ. Ф. Фозилхўжаевга отаси Фозилхўжа МАҲМУДХЎЖАЕВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

«Ўзглавстрой» коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари 7-қурилиш трести бошқарувчиси К. З. Зуфаровга онаси Ҳабиба ОРИФЖОНОВАНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС — 64543.
Р. 11437. Н. Б. 283.